

I Piyon A Bereta A Sinolat Ni MARKOS

¹ Magioyo i paggepo ni piyon a bereta tungkul de Hisu Kristo a Anak nun Makedepat.

*Gesabi I Huwen A Maglilenod Ni Kamatoden
(Mt. 3:1-12; Lu. 3:1-18; Hn. 1:19-28)*

² Te duman de kasulatan ni Isais a magsasabi a den i pagsabi ni Makedepat de Anak na ta sinabi na a magioyo,

“Patalikngan mo ta pakang ko i dinodul ko a naona dikaw ta hahande na i sesilan mo.”

³ Sinabi pa ni Makedepat,

“Nádetong i geolang de lugel a ilang ta gesabi eya a, ‘Handein yu i bektas para de Panginon ta tanusin yu i sesilan na.’ ”

⁴ Kanya pan nun maloy di ay dinumatong i Huwen a Maglilenod de ilang ta eya ay nagsabi ni magioyo de kaagtaan a, “Magipinagsosol kamo de mammalotin yu ta lelinod ko ikamo de orat a tande ni pagsosol yu ta pakeeyenan kamo ni Makedepat ni mammalotin yu.” ⁵ Ta dinumatong diya i kasta pesan a tage sákup ni Hudia pati benwaan a Herusalem tangani magpatalikngoy de Huwen ta sinabi de i mammalotin de dingan lininod na ide de Orat a Horden.

⁶ Nano i bedu ni Huwen ay linala a sapok ni hayup ta i beyakos na ay katat ni hayup ta i pepangan na pan ay magi salagubeng pati tagis ni pisokan. ⁷⁻⁸ Ta ugnay na a pesabi de pagsabi

na a, “Pelinod ko di ikamo de orat a tante ni pag-sosol yu misan ay te nádetong pa a nappaabut deko i namas pa a te kapangyedihan deko ta anak te sukul a kapangyedihan a nongukas ni gipot ni paragetus na ta eya pan i nanlelinod dikamo de Ispiritu nun Makedepat.”

I Paglinod De Hisus

(Mt. 3:13-4:11; Lu. 3:21-22; 4:1-13)

⁹ Nun nanon a panahon ay dinumatong i Hisus a inumapo de benwaan a Nasarit a sákup ni Galilea tangani linodin ni Huwen de Orat a Horden. ¹⁰ Ay nun makasaka di i Hisus de mamala ay tambing a nakayesán i langot ta kinta ni Huwen a linumusong de Hisus i Ispiritu nun Makedepat a magi kalapati. ¹¹ Ta dingan te nagsurut a inumapo de langot a magioyo, “Ikaw i pebuot ko a Anak ta dehil dikaw ay nagkasalig ok a masakut.”

Petukso Ni Satanas I Hisus De Ilang

¹² Nano ay pagkatapos ninon ay tambing a inikag a mahigpit ni Ispiritu nun Makedepat i Hisus de lugel a ilang. ¹³ Ta eya ay tinumaan de ilang a lugel a te mailapin a hayup a apat a puwu a adow ta sinubukan eya ni Satanas a petukso. Pagkatapos ninon ay petabengan pan i Hisus ni manga anghel ide.

Pepeta Ni Hisus I Apat A Mag-iekan

(Mt. 4:12-22; Lu. 4:14-15; 5:1-11)

¹⁴ Nano ay nun pinadekop di ni Hari a Herod i Huwen a Maglilenod ay i Hisus pan ay inu-mampulang de Galilea a nagsabi ni piyon a

bereta a gepo de Makedepat. ¹⁵ Ta sinabi na, “Dinumatong di un panahon a pineta nun Makedepat ta mandeli di a te kapangyedihan eya de innawa ni manga agta. Kanya magipinagsosol kamo ni mammalotin yu ta depat a manulusun kamo de piyon a bereta a oyo.”

¹⁶ Nano ay nun getotul i Hisus de kaginglan ni uluataben a Galilea ay kinta na i Simon pati Andres a wele na ta gesabud ide ta ide ay magiekkan. ¹⁷ Sinabi dide ni Hisus, “Sumut kamo deko ta ikamo ay yeyedi ko a mag-aakit ni agta tangani nosut pala ide deko a tuloy.” ¹⁸ Ta nun nanon pala ay winalat de i sabud de, a sinumut ide de Hisus. ¹⁹ Ta pagkalayu de ni untik ay kinta na pan ide Santiago pati Huwen a magwele a mangának ni Sebedeo. Ta ide pati ama de ay gepakapiya ni pokut de ide nunde bengka de. ²⁰ Ide ay inakit pala ni Hisus kanya tambing de a winalat i bengka de pati ama de a te kakoloy ni katabeng ide a peupahan ta sinumut ide de Hisus.

Tungkul De Lalaki A Te Libong
(Lu. 4:31-37)

²¹ Ta kinumang ide de benwaan a Kapernam. Ta nun kinábiabian a adow di ni paimloy ay sinumilong i Hisus de pigmitengan a Hudyo ta nagtodu eya. ²² Talage a nagtaka i kaagtaan de pagtodu na ta nagtodu eya a te kapangyedihan a masakut a an magi magtutodu ide ni Hudyo a an te kapangyedihan de pagtodu de.

²³ Nano ay te duman pala de pigmitengan i isin a lalaki a te malot a libong de lawes na.

²⁴ Ta inumolang i te libong a malagdu a magioyo, “Hesus kamo a tage Nasarit, bekot ta peabela yu ikami? Dinumio kamo man a nansesede ni kapangyedihan mi a kalibongan? Talage a peabuyenan ko ikamo a An Te Mammalotin a Anak nun Makedepat.” ²⁵ Misan ay sinablow ni Hesus i malot a libong ta sinabi na, “Tumimok ka ta lumayu ka de agta a iwina.” ²⁶ Dingan napaolang ni malagdu un te malot a libong, a pinumuluporewos i lawes na nun napalayu di un libong. ²⁷ Ay nagtaka a masakut un pesan a kaagtaan kanya ide ay natulutantoan a magioyo, “Ano man yo a bowon a pagtodu ta te kapangyedihan a masakut a gedodul de mammalotin a libong ta getalinga pan ide diya.” ²⁸ Ta tambing dila a kinumálat i bereta a tungkul de Hesus de pesan a sákup ni Galilea.

*Pepapiyon Ni Hesus I Makmuk A Agta
(Mt. 8:14-17; Lu. 4:38-41)*

²⁹ Nano ay pagkabalwag de de pigmitengan ay sinumilong ide Hesus de beloy ni Simon Pedro pati Andres ta kakoloy de i Santiago pati Huwen. ³⁰ Ta nun nanon ay geide a pelagnat a masakut un panuwangan ni Pedro a mahuna kanya ide ay nakisurut a tambing de Hesus a papiyonin na i gupad. ³¹ Nano ay linanean ni Hesus un pelagnat ta binolan na de kumot na a pinagiyos na. Nun nanon pala ay naeyen dingani i lagnat ni mahuna ta eya ay nag-akod dide ni pápangan. ³² Nano ay nun pagkalinod di ni adow ay inikag ni kaagtaan de Hesus i pesan a te manga orom pati te manga libong de lawes de. ³³ Ta natipun

un makmuk a agta a inumapo de benwaan nunde kadepit a pintoohan nun beloy. ³⁴ Dingan pinapiyon na i makmuk a te manga orom misan ano i orom de pati pinalayu na i manga libong de lawes ni manga agta pati an na pinabiyaan a gesurut inon ide a libong ta kinatinggesan de a ti ino i Hisus.

Gesabi I Hisus Ni Piyon A Bereta De Sákup Ni Galilea

(Lu. 4:42-44)

³⁵ Nano ay nun mandeli pa a adow ay ginumi-yos i Hisus ta kinumang eya de lugel a ilang ta nanalangan. ³⁶ Ta nun an náloy ay linawag eya ni Simon pati mangáyun na ide. ³⁷ Nano ay nun kinta de eya ay sinabi de diya, “Pelawag kamo ni kaagtaan a pesan.” ³⁸ Misan ay tinubeg dide ni Hisus, “Kaelangan pan a kumang kitam de bulubenwaan tangani makapagsabi ok duman ni piyon a bereta ta dehil de oyo ngani ay dinodul ok dio de putok i.” ³⁹ Ta sinumilong eya de belang pigmitengan de sákup ni Galilea a nagsabi ni piyon a bereta pati nagpalayu ni libong ide de lawes ni agta ide.

Pepapiyon Ni Hisus I Isin a Te Ketong

(Mt. 8:1-4; Lu. 5:12-16)

⁴⁰ Nano ay te duman a linumane de Hisus a isin a lalaki a te ketong ta linumuhud a nag-aged a masakut a sinabi na, “Be buot yu ay papepiyon ok yu di ta ikamo ay te kaya.” ⁴¹ Ta nakalbi pan i Hisus diya kanya inonat ngani ni Hisus i kumot na ta tinapá na a sinabi na, “Buot ko a talage. Pumiyon ka di.” ⁴² Dingan tambing ngani

a naeyen i ketong de lawes na ta pinumiyon di. ⁴³⁻⁴⁴ Ta dingan ngona pinatotul eya ni Hisus ay tinutugun na a mahigpit a, “Wet mo sasabia misan dino i sinumapit dikaw misan ay kumang ka a palawag mo i lawes mo de isin nunde maghahandug ide nun Makedepat. Ta pagkakita na dikaway maghandug ka a nappaayun de pagdodul ide ni Moises ta inon ay gepamatad de kaagtaan a pinapiyon ka di.” ⁴⁵ Pagkatotul na ay binareta na i pesan a nangyedi diya. Kanya pan i Hisus ay an di gekasilong de benwaan ide ta duman dila eya de ilang a alayu de benwaan ide. Ta duman dila eya pekangan ni kaagtaan a geapo ti duludedeno a kadepit.

2

Pepapiyon Ni Hisus I Lalaki A Lungpo (Mt. 9:1-8; Lu. 5:17-26)

¹ Pagkatakig ni tipide a adow ay inumampulang i Hisus de benwaan a Kapernam ta dingan kinumálat di i bereta a eya ay duman di de sadile na a pigtaanan. ² Kanya kinumang i makmuk a masakut a kaagtaan de beloy a petaanan na ta an di nagkasukud, misan de pintohan. Ta ide ay petoduan ni Hisus ni surut nun Makedepat. ³ Dingan te dinumatong pan a apat a lalaki a te adde ide ni isin a lungpo. ⁴ Misán ay dehil de makmuk a masakut a manga agta ay an de nagkalane de Hisus kanya pinolkat de un atop nunde tipong ni Hisus ta pinaaroy de un pig-eden a te lungpo a napaide. ⁵ Nun matinggesan ni Hisus i kahanga ni pagpanulusun de diya ay

sinabi na de lungpo, “Ayun, pinakaeyenan ka di ni mammalotin mo.” ⁶ Nano ay te gelipa pan duman a tipide a magtutodu ni Hudyo ta ide ay nagdeinnawa ni magioyo, ⁷ “Bekot pan ta gesabi i agta a oyo ni maginon a an te gelang de Makedepat. Aman la i Makedepat la i te kaya a gepakaeyen ni mammalotin ni kaagtaan kanya malot yo a agta ta pepadepade na i sadile na de Makedepat.” ⁸ Misan ay tambing pan a kinatinggesan ni Hisus i naddeinnawa de kanya sinabi na dide, “Wet kamo mag-uluesip ni maginon a malot. ⁹ Ta talage a namas pa a mamiyen i sabiin ko de lungpo a, ‘Pinakaeyenan ka di ni mammalotin mo,’ a an i ‘Gumiyos ka di ta addein mo i pig-eden mo na.’ ¹⁰ Ta depat yu a matinggesan a ako a Pineta nun Makedepat a napa ni agta ay te kapangyedihan a gepakaeyen ni mammalotin dio de putok i kanya yeyedi ko di i mahedep pa de pekita yu.” Ay dingan sinabi ni Hisus nunde lungpo, ¹¹ “Pesabi ko dikaw a gumiyos ka di ta addein mo i pig-eden mo na a umuli ka di.” ¹² Dingan ginumiyos un lungpo ta inagkat na a tambing i pig-eden na ta tinumotul de pekita ni pesan a kaagtaan. Ta ide ay nagtaka pati ide ay nagpodi de Makedepat ta sinabi de, “Ang kitam pa gekita ni magioyo ti an nano la.”

Peakit Ni Hisus I Lebi
(Mt. 9:9-13; Lu. 5:27-32)

¹³ Nano ay kinumang i Hisus a liwet de kulukaginglan ni uluataben a Galilea ta inumabut diya i makmuk a manga agta ta dingan nagtodu eya dide. ¹⁴ Ta tinumuloy la de pagtotul na

dingan kinta na i Lebi a anak ni Alpeo a gelipa de pigsingelan ni buwis ta sinabi diya ni Hisus, “Sumut ka deko.” Ta dingan inumuddi ngani i Lebi a sinumut de Hisus.

¹⁵ Nano ay nun duman di de beloy ni Lebi i Hisus pati mag-aadel na ide a gepangan ay dinumatong i makmuk a magsisengil ni buwis pati agta ide a makikkakasalanan a nasalósalóan ide. Ta makmuk ide a nagiinábut diya.

¹⁶ Nano ay nun kinta ni tipide a magtutodu ni Hudyo pati Pariseo ide a gepakisaló eya de makikkakasalanan ide pati de magsisengil ide ay sinabi de de mag-aadel na ide, “Bekot pan ta gepakisaló la i magtutodu yu na de magsisengil ide pati makikkakasalanan ide?” ¹⁷ Misan ay nun inikna ni Hisus i oyo a surut ay sinabi na dide, “I an te orom ay an depat a gelawag ni magbubulong ta i te orom la i depat a gelawag. Ta anak dinumio a geolang de geesip ide a an ide te kasalanan ta dinumio ok ngani a geolang de makikkakasalanan ide.”

*I Hisus Ay Magi Lalaki A Kinasal
(Mt. 9:14-15; Lu. 5:33-35)*

¹⁸ Nun nanon ay an gepangan ni untik a panahon be gepanalangin i mag-aadel ide ni Huwen a Maglilenod pati Pariseo ide kanya linumane de Hisus i tipide dide a nagtanto a magioyo, “An gepangan ni untik a panahon be gepanalangin i mag-aadel ide ni Huwen pati manga Pariseo ide. Ano pan ta i mag-aadel yu ide ay eyen?”

¹⁹ Misan ay tinubeg ide ni Hisus, “An depat a an námangan i inakit ide a gegewes de kasalan hanggen kakoloy de pa i lalaki a kinasal. ²⁰ Misan

be nádetong i panahon a an di i lalaki a kinasal ay dingan de panahon a inon ay malungkut i inakit ide a an ide námangan ni untik a panahon.

An Depat A Gedugeng I Bowon A Pagtodu Pati Den

(Mt. 9:16-17; Lu. 5:36-39)

²¹ “Talage a an te getagpi de loma a demit ni kagisi a bowon. Ta be maginon ay negisi i loma a demit ni tagpi a bowon ta dingan negisi ni namas pa a hanga i loma a demit. ²² Ta am pala te geunid de loma a oniden a katat ni bowon a tayug a malanis. Ta be maginon ay sesede ngani ni bowon a tayug i oniden a loma ta ide ay padepade la a nakanugun kanya depat pan a oniden i bowon a tayug a malanis de bowon pala a oniden.”

Tanto Tungkul De Adow Ni Paimloy

(Mt. 12:1-8; Lu. 6:1-5)

²³ Nano nun isin a adow a paimloy ay sinumila ide Hisus de kaparayan ta de pagtotul de ay nanggitol un mag-aadel na ide ni ohay nun paray. ²⁴ Misan ay sinabi ni Pariseo ide de Hisus, “Pagelawagin yu i peyedi ni mag-aadel yu na ide ta an nappaayun de pagdodul tam i peyedi de na be adow ni paimloy.” ²⁵ Dingan tinumubeg i Hisus dide, “An yu man binasa i yinadi ni Hari a Debid pati mangáyun na ide nun ide ay natigeng ta naubus di i pápangan de. ²⁶ Ta nun Abiator ay pinakaponu a maghahandug ay sinumilong ide de beloy a pighandogen de Makedepat dingan namangan ide nun tinapay a hinandug di de Makedepat ta biniyen na pala i

mangáyun na. Esipin yu a inon ay an nappaayun de pagdodul ide ta i nappatud a namangan ninon ay i maghahandug la ide. Misan an te kasalanan ide Debid.” ²⁷ Sinabi pa ni Hisus dide, “I adow ni paimloy ay yinadi para de kapiyonan ni agta a am pan yinadi i agta para de adow ni paimloy. ²⁸ Kanya nano ay dapat a matinggesan yu a ako a Pineta nun Makedapat a napa ni agta ay nagkaddepat a nanabi a ti ano i nappatud de adow ni paimloy.”

3

I Lalaki A Nakkimaw (Mt. 12:9-14; Lu. 6:6-11)

¹ Nano ay sinumilong a liwet i Hisus de isin a pigmitengan ni Hudyo ide. Te duman a isin a lalaki a nakkimaw i kumot na. ² Misan ay pebentayen i Hisus ni tipide a agta duman tangani kitain de ti pepapiyon na un lalaki nunde adow ni paimloy, a te nasasabi ide a pagsumbong diya. ³ Ay sinabi ni Hisus nunde lalaki a nakkimaw, “Umuddi ka de kasagkaden ko i.” ⁴ Dingan sinabi ni Hisus de kaagtaan a magioyo, “Nappaayun man de pagdodul ide de adow ni paimloy a magyedi ni piyon o magyedi ni malot? Magligtas ni agta o mamuno?” Misan ay an ide nakayamyam. ⁵ Gengsa pati lungkut i pekita de mukha ni Hisus nun pinagelawag na i kaagtaan a naddepalebut na dehil de kaksaan ni innawa de ta dingan sinabi na de lalaki, “Onatin mo i kumot mo.” Inonat ngani nun lalaki i kumot na ta pinumiyon dingani. ⁶ Ta binumulwag un Pariseo ide a nasurutsurotan ide a tambing pati

mangáyun ide ni Hari a Herod a ti papalano a pobuno de i Hisus.

Gepapiyon I Hisus De Te Manga Orom Ide

⁷ Dingan pan dinumolug i Hisus pati mag-aadel na ide a paagow de uluataben ta inabut eya ni makmuk a masakut a kaagtaan a inumapo de sákup ni Galilea pati Hudia, ⁸ de benwaan a Herusalem, de sákup ni Idumea, de dipa ni Orat a Horden pati de pulupalebut a benwaan a Tiro pati Sidon. Ta nun naberetaan de i pesan a yinadi ni Hisus ay nagidinoman ide diya. ⁹ Nagpahande i Hisus de mag-aadel na ide ni isin a bengka a gegemit na tangani wet eya nasilpit ni kaagtaan a nagidinatong. ¹⁰ Ta makmuk di eya a pinapiyon a te manga orom kanya linanean eya ni te manga orom a pesan tangani matapá de la. ¹¹ Ta i belang te libong de lawes na a gekita diya ay geluhud ide de kasagkaden na a geolang, “Ikamo ay Anak nun Makedepat.” ¹² Ta mahigpit ide a pinagtutugunan ni Hisus a wet ide gebereta de misan dino ti ino eya.

Gepeta I Hisus Ni Sangpuwu Pati Aduwa A Mag-aatid Na

(Mt. 10:1-4; Lu. 6:12-16)

¹³ Nun nanon a panahon ay sinumakat i Hisus de pulupagotan ide ta pinakangan na i manga lalaki a buot na kanya kinumang ide diya. ¹⁴ Dingan nagpeta eya ni sangpuwu pati aduwa a nappa ni kulukakoloy na ide a mag-aatid de piyon a bereta. ¹⁵ Ta ide ay biniyen na ni kapangyedihan a gepalayu ni kalibongan de lawes ni agta ide. ¹⁶ I oyo i ngalan ni sangpuwu

pati aduwa a mag-aatid. I Simon a nginalanan na a Pedro. ¹⁷ Ide Santiago pati Huwen a mangának ni Sebedeo. Ide ay nginalanan na a “Bonerges” a te kabuluhan a “Matapangin.” ¹⁸ Ide Andres, Pilepi, Bartolome, Mateo, Tomas, Santiago a anak ni Alpeo, Tadeo, Simon a Masépag ¹⁹ pati Hodes Iskariyote a nagpadekop de Hisus de kapagebuk na ide.

Tungkul De Hisus Pati Belsebul A Ponu Ni Kalibongan Ide

(Mt. 12:22-32; Lu. 11:14-23; 12:10)

²⁰ Nano nun inumuli di ide Hisus de lugel na a sadili ay natipun a liwet i makmuk a masakut a kaagtaan ta an de di nagkayedi i mamangan ide.

²¹ Nun nabereta yo nun mangáyun ni Hisus ay kinangan de eya a bobolan de tebe ta sinabi de a mali a, “Nagkesede i esip na.”

²² Pati sinabi pan ni manga magtutodu ni Hudyo ide a inumapo de Herusalem a eya ay te libong de lawes na a i Belsebul a ponu ni kalibongan ide ta eya kon i nagboy de Hisus ni kapangyedihan a gepalayu ni kalibongan ide.

²³ Kanya pan pinalane ni Hisus diya i kaagtaan ta sinabi na i tipide a oyo a halimbewa, “Talage a an nappatud a i Satanas ay pepatotul na i manga katabeng na a libong. ²⁴ Ta misan deno a bensa be ide ay gepinagebuk ay nesede i kapangyedihan ni bensa a inon. ²⁵ Pati an notuloy i misan deno a mittanak be ide ay natulutaloan. ²⁶ Maginon pala be i Satanas ay pepatotul na i manga katabeng na a libong ay kasta gepakitalo eya de sadile na ta an naaloy

ay nesede di a tuloy i kapangyedihan na. ²⁷ Ta i oyo i halimbewa a nanalo ok di de Satanas ta an te misan ino a nakesilong de beloy ni agta a matibong, a nangamit ni kasangkapan na be an ngona gegepus ni nesilong i matibong ta dingan la nakesilong eya a nangamit ni misan ano.

²⁸ “Talage a matud ay pesabi ko dikamo a nappatud a pakeeyenan i manga agta ni misan ano a mammalotin de pati pagsurut ni malot a tungkul de Makedepat. ²⁹ Misan ay talage a an pakeeyenan nano pati magpakapide pa man i misan ino a magsurut ni malot tungkul de pagyedi ni Ispiritu nun Makedepat.” ³⁰ Sinabi yo ni Hisus ta sinabi ni tipide a eya ay te libong de lawes na.

*I Ina Ni Hisus Pati Manga Wele Na
(Mt. 12:46-50; Lu. 8:19-21)*

³¹ Nun nanon ay dinumatong un ina pati manga wele a lalaki ni Hisus ta ide ay dió la nunde ditow a katobengen ta eya ay pepasabian de. ³² Ta de palebut pan ni Hisus ay makmuk i kalipalipa kanya sinabi ni kalipalipa ide, “Dena de ditow to i ina yu pati manga wele yu ta buot de ikamo a nakkasurut.” ³³ Misan sinabi ni Hisus, “Inoino man i ina ko pati manga wele ko?” ³⁴ Ta sinumalepat eya nunde kalipalipa de palebut na ta sinabi na i magioyo, “Wiyo i magi ina ko pati manga wele ko. ³⁵ Ta i misan ino a geabut de kabuotan ni Makedepat ay ide ngani i magi ina ko pati manga wele ko.”

4

I Oyo Ay Halimbewa Tungkul De Binhi A Sinapwar

(Mt. 13:1-9; Lu. 8:4-8)

¹ Nano ay liwet a nagtodu i Hisus de kaginglan ni uluataben a Galilea. Ta eya ay kinatipunan ni makmuk a masakut a manga agta kanya pan sinumakoy eya nunde bengka de kaginglan nun langges ta duman eya linumipa. Ta un kaagtaan pan ide ay dio nunde langges a kaginglan nun uluataben. ² Ta nagtodu eya dide ni makmuk de padean ni halimbewa ide. Ta de pagtodu na ay sinabi na a magioyo, ³ “Magpatalikngoy kamo ta te duman a isin a agta a kinumang a gesapwar ni binhi na. ⁴ Ta de pagsapwar na ni binhi na ay te nadeqdeg de kaginglan ni bektas ta dinumatong i kamanokan ay pinangan de la. ⁵ Te duman pan a nadeqdeg de kabetoan a an mokpal i putok ta tambing a tinumubu dehil de malapis la i putok. ⁶ Misan ay pagtipá ni adow a masakut ay narango di un tubu ide ta an nagkaramut a sukul. ⁷ Te duman pala a nadeqdeg de katinekan ta dingan nun hinumangain un tinik ide ay natalo de un tinumabu a binhi kanya an ide nagkaanak a unabis. ⁸ Misan ay te duman pan a nadeqdeg de piyon a putok ta nun paghanga na ay nagkaanak ni makmuk a te tiluwon a puwu a butil, te anim a puwu a butil, pati te duman pala a isin a dian a butil.” ⁹ Dingan sinabi ni Hisus a dugsong, “I misan ino a gepatalikngoy ay depat a tumalinga.”

I Oyo I Buot A Sasabi Ni Halimbewa Ide
(Mt. 13:10-17; Lu. 8:9-10)

¹⁰ Nano ay nun lallan di i Hisus ay i tipide a nakaikna diya ay linumane a kakoloy ni sangpuwu pati aduwa ta ide ay nagtanto tungkul de halimbewa ide. ¹¹ Tinumubeg eya dide, “Dikamo a gepanulusun deko ay pepatingges i madisalad a kamatoden a ti papalano a te kapangyedihan i Makedepat de innawa ni manga agta misan ay de kakmukan ay getodu ok de padean ni halimbewa ide. ¹² Ta misan pekita de ay an de pesapot pati misan peikna de ay an de pagketinggesan ta an de buot a bobowon i esip de tangani pakeeyenan ide ni mammalotin de.”

*I Pagpatingges Ni Halimbewa De Pagsapwar
(Mt. 13:18-23; Lu. 8:11-15)*

¹³ Nano ay tinanto ide ni Hisus a magioyo, “An yu pa man katinggesan i halimbewa a oyo? Be maginon ay ti papalano yu a pagketinggesan i kakmukan a halimbewa? ¹⁴ Nano ay i katolad ni binhi a sinapwar ay i surut nun Makedepat. ¹⁵ I kaginglan ni bektas a kinadegdegen ni binhi ay magi agta ide a gepatalikngoy de surut nun Makedepat misan ay pagkapatalikngoy de ay nádetong a tambing i Satanas a nangagow ni surut a nadeinnawa de. ¹⁶ Nano i kabetoan pan a kinadegdegen ni binhi ay magi agta ide a gepatalikngoy de surut nun Makedepat, a nanulusun a tambing, a te salig a masakut. ¹⁷ Misan ay an matud i pagpanulusun de ta an te ramut kanya an ide notuloy. Ta pagdetong ni kahedepan pati paglibek dehil de pag-abut de de surut nun Makedepat ay tambing ide a nallagelag. ¹⁸ I katinekan a kinadegdegen ni

binhi ay magi agta ide a gepatalikngoy de surut nun Makedepat ¹⁹ misan ay dehil de pag-esip de ni attanan dio pati de pagbuot de de kayamanan pati de belang buot de a kasalegen dio de putok i ay nadeog a an gekitong i surut a nadeinnawa de. ²⁰ Nano ay i putok a piyon a kinadegdegen ni binhi ay magi agta ide a gepatalikngoy de surut nun Makedepat a gepanulusun pala a matud. I oyo ide i gepinag-anak ni tiluwon a puwu, anim a puwu, pati isin a dian.”

*I Halimbewa Tungkul De Salong Pati Takalan
(Lu. 8:16-18)*

²¹ Sinabi ni Hisus a tuloy dide, “Talage a be te duman a getutud ni salong ay an na sasakloben ni takalan o popuoy de saruk ni pig-idean na ta popuoy na pan de talage a pigpuoyen na. ²² Maginon pala be nádetong di i kapangyedihan ni Makedepat ay an te nattagu a an kekita pati an te nattanom de innawa a an katinggesan a eikna. ²³ I misan ino a gepatalikngoy ay depat a tumalinga.”

²⁴ Ta sinabi na pa dide, “Kanya pakapiyain yu i pagpatalikngoy yu ta i pansokat a pegemit yu de kakmukan ay eya pala i gegemit dikamo ni Makedepat a namas pa. ²⁵ Ta i misan ino a getalinga de pagtodu ko ay nadugengan i katinggesan na misan ay i an getalinga de pagtodu ko ay neeyen i katinggesan na a untik.”

I Oyo Ay Tungkul De Tinumubu A Binhi

²⁶ Dingan sinabi pa ni Hisus a, “Be te kapangyedihan di i Makedepat de innawa ni agta ay inon ay magi isin a agta a gesapwar ni binhi

de kaengin na. ²⁷ Ta pagkatapos na ninon ay tinumuloy eya de pagyedi na, adow adow, a an na katinggesan a ti papalano tinumubu i binhi na. ²⁸ Ta un putok pan la i nagpatubu pati nagpaohay ta dingan nagipinag-anak di ni makmuk a masakut. ²⁹ Nano ay nun maktongin di un binhi ay ginapas di ni nagsapwar ta dinumatong di i pagguto.”

Tungkul De Binhi A Mustasa
(Mt. 13:31-32; Lu. 13:18-19)

³⁰ Sinabi ni Hisus a tuloy, “Nano ay sasabi ko dikamo a ti ano i kapadepade ni kapangyedihan ni Makedepat de innawa ni agta ide ta i oyo i gegemit ko a halimbewa. ³¹ I oyo a kapangyedihan ay magi isin a binhi a mustasa ta eya i kauntekan de pesan a binhi a petanom de putok. ³² Misan ay be natanom di a hinumanga ay nappa ni hanga pa de pesan a gemut ni golay ta duman di gepoged de manga sanga na i kamanokan.”

I Paggemit Ni Hisus Ni Halimbewa Ide
(Mt. 13:34-35)

³³ Nano ay nagtodu i Hisus dide de padean ni makmuk a halimbewa ide a maginon a nappaayun de kaya ni esip de. ³⁴ Ta an eya te pagtodu a an te dugeng a halimbewa ide. Misan ay nagpatingges eya ni kamatoden de mag-aadel na la ide.

Pepatimok Ni Hisus I Subesko
(Mt. 8:23-27; Lu. 8:22-25)

³⁵ Nun abi di ay sinabi ni Hisus de mag-aadel na ide, “Sumabusabu kitam di de dipa

to.” ³⁶ Kanya winalat de un manga agta ta ide Hisus ay sinumakoy de bengka a te gepo ide a gesabusabu. Ta ide ay te kasabey a kakmukan a bengka. ³⁷ Dingan dinumatong pan dide i maslog a subesko ta dehil de hangain a desi ay mandeli a nepino un bengka ni orat. ³⁸ Misan ay i Hisus pan ay napede a te olunan de kadepit a dipus ni bengka ta dingan eya ay binogbog ni mag-aadel na ide ta sinabi de, “Magtutodu, pabiyaan yu man a noomos kitam?” ³⁹ Ta ginumiyos i Hisus ta sinablow na i palos pati sinabi na pala de atab, “Lumaktab ka di.” Ta tinumimok ngani un palos ta piyon di i panahon. ⁴⁰ Ta sinabi na de mag-aadel na ide, “Bekot ta nagkatakut kamo? Talage a untik pa i pagpanulusun yu deko.” ⁴¹ Dingan ide ay nagkaduman ni takut pati pagtaka a masakut ta ide ay natulutantoan, “Ano yo a kalase a agta ta getalinga pan diya i palos pati atab.”

5

Pepalayu Ni Hisus I Manga Libong A Malot De Lawes Ni Lalaki (Mt. 8:28-34; Lu. 8:26-39)

¹ Nano ay dinumatong ide de dipa nun ulu-ataben de lugel a Gadareno. ² Pagkalusong ni Hisus nunde bengka ay tinagbu eya a tambing ni isin a lalaki a te manga malot a libong de lawes na. Ta inumapo eya de pigtaporan ³ a kataanan na. Ta misan tanikala ay an eya nagkagegiptan ni nagkaaloy. ⁴ Misan eya ay ugnay de a pegiptan ni tanikala de singit pati

kumot na ay pepugtus na. Kanya an te misan ino a gepakadeog diya. ⁵ Ta eya ay geolang adow pati abi nunde pigtaporan pati de pulupagotan ta pebigedbigeden na i sadile na nun beto ide. ⁶ Nano ay nun alayu pa i Hisus ay nasayed na di ta eya ay ginumikan a palane de Hisus ta nagpodi diya i lalaki a te manga libong. ⁷⁻⁸ Ay dingan dinodul ni Hisus diya, "Lumayu ka de lawes ni lalaki, libong ka a malot." Ta inumolang i libong ni malagdu ta sinabi na, "Hisus kamo a Anak nun Makedepat a Kaditasan, bekot ta peabela yu ikami? Dehil de Makedepat ay geaged kami a masakut dikamo a wet yu ikami pepahedepan." ⁹ Dingan tinanto ni Hisus i malot a libong, "Ano man i ngalan mo?" Tinumubeg un libong, "Ikami ay manga lebu ta makmuk kami." ¹⁰ Ay nagaged ide de Hisus a wet na ide patotulin de lugel a inon. ¹¹ Nano ay nunde karipakip nun pagotan ay te duman pan a hanga a kalugbuwen a kabebuyen a gepinagpangan. ¹² Ta nagaged i libong ide a mahigpit de Hisus a, "Pakangin yu ikami nunde kabebuyen ide tangani nakálane kami de lawes de." ¹³ Dingan tinumalinga pan i Hisus dide kanya ide ay linumayu de lalaki ta linumane ide de lawes ni bebuy ide. Dingan loktat a nagiginekan un kabebuyen a padolug de rongtob a paagow de uluataben ta naomos ide duman. I kamakmuk nun kalugbuwen ay manga aduwa a lebu.

¹⁴ Misan ay un mag-aalage ide nun kabebuyen ay nagiginekan pala ide ta binareta de de benwaan pati de buluberiyu ide i pesan a nangyedi. Kanya pan nagibinulwag un kaagtaan tangani

kitain de i nangyedi duman. ¹⁵ Ta pagdetong de de kaddumanan ni Hisus ay kinta de un lalaki a linayuan ni aduwa a lebu a libong a gelipa, a piyon di i esip na, a nappabedu di kanya natakut a masakut i dinumatong ide. ¹⁶ Ta sinabi pan dide nun nakákita ide ni pesan a nangyedi de te libong a lalaki pati nangyedi pala de kabebuyen. ¹⁷ Dingan ginumapo ide a nag-aged a mahigpit de Hisus a eya ay tumotul de lugel de a inon. ¹⁸ Nano nun sinumakoy di i Hisus de bengka ay nag-aged pan a mahigpit un linayuan ni libong ide a eya ay ikagin na. ¹⁹ Misan ay an tinumalinga i Hisus ta sinabi na diya, “Umuli ka di ta bereta mo de mangáyun mo ide i pesan a kapiyonan a yinadi dikaw ni Panginoon a Makedepat pati ti papalano a kinalbian na ikaw.” ²⁰ Dingan tinumotul ngani un lalaki a inon ta binareta na de sákup ni Dikapolis i pesan a kapiyonan a yinadi diya ni Hisus ta nagtaka a masakut i inumikna ide a pesan.

*I Pagpakaedup Pati Pagpapiyon
(Mt. 9:18-26; Lu. 8:40-56)*

²¹ Misan ay nun liwet a sinumabusabu i Hisus de dipa ni uluataben ay kinatipunan pan di eya ni makmuk a kaagtaan ta eya ay duman pa de kaginglan ni uluataben. ²² Ta dinumatong i isin a lalaki a te ngalan a Hayro a pinakamatande de pigmitengan a Hudyo. Nun kinta na i Hisus ay inumobbob eya de kasagkaden na, ²³ a nag-aged a mahigpit de Hisus ta sinabi na, “Mandeli a nelibun i anak ko a mahuna kanya be nappatud ay sumut kamo deko ta tapáin yu eya tangani

pumiyon pati maedup pa a tuloy.” ²⁴ Ta sinumut pan diya i Hisus ta inumabut dide i makmuk a masakut a kaagtaan ta nagkassilpit de i Hisus.

²⁵ Te duman pan a isin a mahuna a te orom a gesagu ni sangpuwu di pati aduwa a taon.

²⁶ Eya ay nagkahedepan a masakut dehil de makmuk di a magbubulong i namulong diya ta naubus di i pesan a kaedup na de pagpabulong na. Misan ay an dila napiyon i kabetyag na ta namas pa a malot. ²⁷ Misan ay inikna na i pesabi ni manga agta a tungkul de Hisus kanya pan eya ay pinumelit a linumane de idogen ni Hisus ta tinumapá eya de bedu na. ²⁸ Ta sinabi na de sadile na a, “Be matapá ko la i bedu na ay nepiyon ok di.” ²⁹ Dingan tambing a tinumimok i pagsagu na ta binatyag na a piyon dingani. ³⁰ Ta tambing pala a binatyag ni Hisus a eya ay binulwage ni kapangyedihan a gebulong kanya linumingoy eya a nagtanto, “Inóman i nanapá de bedu ko i?” ³¹ Misan ay tinubeg eya ni mag-aadel na ide, “Makmuk a manga agta i nasulusilpetan dikamo. Ano ta petanto yu ti ino i nanapá dikamo?” ³² Misan ay tuloy la i paglingoylingoy ni Hisus ta pelawag na i nanapá diya. ³³ I mahuna pan ay katinggesan na i pesan a nangyedi diya kanya eya ay linumane de Hisus a gekinkin ni takut dingan inumbbbob de kasagkaden na ta sinabi na i kamatoden. ³⁴ Ta sinabi pan diya ni Hisus, “Mahuna, pinapiyon ka di ni pagpanulusun mo deko ta piyon ka di a masakut kanya umuli ka di a te kasampatan a innawa.”

³⁵ Misan ay nun gesurut pa i Hisus ay te

dinumatong a inumapo de beloy ni Hayro a nagsabi, “Nalibun di un anak yu. Wet yu abelaa i magtutodu na.” ³⁶ Nano ay an sinapot ni Hisus inon a sinabi ta sinabi na de pinakamatande de pigmitengan, “Wet kamo matakut ta magpanulusun kamo la deko.” ³⁷ Ta an eya te inikag ti an i Pedro magwele a Santiago pati Huwen. ³⁸ Nano ay pagdetong de nunde beloy ni pinakamatande de pigmitengan ay kinta ni Hisus i makmuk a masakut a manga agta ta ide ay nagkogulo, a getangos pati gepinaghagulhol a malagdu. ³⁹ Pagsilong na ay sinabi na dide, “Ano ta nagkogulo kamo a gepinagtangos ta an nalibun i anak ta nappede la.” ⁴⁰ Ta pinagilokan de eya. Misan nun mapabulwag ni Hisus un kaagtaan ide ay inikag na i kamoddenan nun anak a nallibun pati i tiluwon a mag-aadel na ide. Ta sinumilong ide de kadumanan nun anak. ⁴¹ Dingan binolan na i kumot na ta sinabi na, “Talita kumi.” a i buot na a sasabi ay, “Maddikit, pesabi ko dikaw a gumiyos ka di.” ⁴² Ta tambing ngani a ginumiyos un maddikit a nallibun dingan nakatotul di. I katande na ay sangpuwu di pati aduwa a taon. Ta nagtaka ngani a masakut i kamoddenan na ide. ⁴³ Nano ay pinagsabian ide ni Hisus a mahigpit a wet de sasabia misan dino i nangyedi a inon. Ta dinodul na pala dide a biyen de eya ni pápangan.

6

*An Gepanulusun De Hisus I Tage Nasarit Ide
(Mt. 13:53-58; Lu. 4:16-30)*

¹ Nano ay tinumotul i Hisus duman ta inumuli eya de benwaan na a sadili. Ta kakoloy na pala un mag-aadel na ide. ² Pagdetong ni adow ni paimloy ay ginumapo di eya a getodu de pigmitengan a Hudyo duman. Ta nagtaka i kamakmokaan a inumikna diya kanya sinabi de, “Deno man nangamit i agta a iwina ni katinggesan na a oyo? Pati ti papalano man eya a gepakayedi ni gepakataka?” ³ Am man la iwina i magyeyedi ni beloy a i anak ni Maria. Ta eya ay kabinsa ni ide Santiago, Hose, Hodes pati Simon ta dio nappataan i manga wele na a kamahunain.” Ta kinapoyen de eya. ⁴ Kanya sinabi dide ni Hisus, “Talage ngani a i magsasabi ay pegelang misan deno puwide la de sadile na a lugel, de mangáyun na pati de mittanak na.” ⁵ Ta an gepakayedi i Hisus ni gepakataka de sadile na a lugel ti an i pagtapá na la de uluesin a te orom tangani papiyonin. ⁶ Ta eya ay nagtaka dehil de an ide nagpanulusun diya dingan linebut ni Hisus i buluberiyu ide ta eya ay nagtodu.

Pedodul Ni Hisus I Mag-aadel Na Ide A Geatid Ni Piyon A Bereta

(Mt. 10:5-15; Lu. 9:1-6)

⁷ Nano ay tinipun ni Hisus i sangpuwu pati aduwa a mag-aadel na ta dinodul na ide a de pagtotul de ay uluaduwa la. Ta biniyen na ide ni kapangyedihan a gepalayu ni malot a libong ide de lawes ni manga agta. ⁸⁻⁹ Ta ide ay pinagtutugunan na a, “Addein yu i paragetus yu pati sugkud de pagtotul yu misan ay wet kamo nangadde ni pápangan, soput pati kuwarta a

nassukbit pati bedu a panlewes ta i isin ay sukul.” ¹⁰ Dingan sinabi na pala dide, “Misan deno kamo a beloy nekitaan, duman kamo la magpilog hanggen ang kamo getotul de inon a lugel. ¹¹ Nano be an de ikamo petanggep pati an de pepatalikngan i surut yu de misan deno a lugel ay pagpagin yu i delpong de singit yu a tande a kinapoyen de i surut nun Makedepat ta dingan tumotul kamo duman.” ¹² Kanya tinumotul i sangpuwu pati aduwa a nagsabi de manga agta a depat ide a magsosol ni mammalotin de. ¹³ Nagpalayu ide ni libong de lawes ni manga agta a te libong pati pinunasan de ni langis i te manga orom ide ta pinumiyon ide.

Nagkogulo I Herod Dehil De Hisus
(Mt. 14:1-2; Lu. 9:7-9)

¹⁴ Nano ay nakadetong de Hari a Herod de Galilea i bereta a tungkul de Hisus ta i ngalan na ay katinggesan di de pesan a lugel. Ta sinabi ni tipide a, “Eya ay i Huwen a Maglilenod a pinakaedup a liwet kanya eya ay gepakayedi di ni maginon ide a gepakataka.” ¹⁵ Te gesabi pan a, “Eya ay i Elias a magsasabi a den.” Pesabi pala ni tipide a, “Eya ay magi isin de magsasabi ide a den.” ¹⁶ Misan ay i Herod a inumikna de inon ay sinabi na, “Ay talage a pinakaedup a liwet i Huwen a pinaputolan ko ni bong.”

Magioyo I Pagkalibun Ni Huwen A Maglilenod
(Mt. 14:3-12)

¹⁷⁻¹⁸ Nano ay nun nagbebi i Herod de Herodeas a bebi ni Pilepi a wele na ay sinosol ni Huwen i Herod a magioyo, “An nappaayun de pagdodul

a binabian yu i bebi ni wele yu.” Pagkasabi na ninon ay pinadekop, pinagepus pati pinabilanggo ni Herod i Huwen dehil de Herodeas. ¹⁹ Ta i Herodeas ay te gengsa de Huwen a binuot na pala a pobunu eya misan ay an na nagkayedi. ²⁰ Ta nagkatakut a te gelang i Herod de Huwen ta katinggesan na a eya ay agta a piyon a te malenis a innawa de pekita ni Makedepat kanya peligtas na eya. Ta nagkasalig i Herod a gepatalikngoy de pesabi ni Huwen misan ay nagkogulo pan i esip na de pesabi na. ²¹ Nun naloy di ay nagkaduman pala ni pagkakataon i Herodeas a nebilos, nun dinumatong di i kapanganakan ni Herod ta inakit na de hinande na a pápangan i manga katabeng ni gubyerno, ponu ide ni sundelo ide pati te kapangyedihan ide de porobinsia ni Galilea. ²² Nano ay nun sinumilong un anak ni Herodeas a maddikit a sinumayew ay nasalig a masakut i Herod pati kaagtaan a gekita. ²³ Kanya sinumumpa i Herod nunde maddikit a, “Boboy ko dikaw i misan ano a agedin mo misan i kalahati pa ni nasasakopan ko.” ²⁴ Nano ay binumulwag un maddikit ta tinanto na de ina na, “Ano man i aaged ko?” Tinumubeg un ina na, “I ulo ni Huwen a Maglilenod.” ²⁵ Kanya sinumilong a tambing un maddikit de Hari ta sinabi na, “I buot ko a boyin yu deko nano ay i ulo ni Huwen a Maglilenod a nappuoy de isin a pinggen.” ²⁶ Nalungkut dila a masakut i Herod nun iknain na inon. Misana ay dehil de pinangako na a inikna ni biseta na ide ay an na pinangeyanan i pinangako na diya. ²⁷ Dingan tambing a dinodul ni Herod un isin a

magbebetay a, “Addein mo dio i ulo ni Huwen a Maglilenod.” Kanya pinutolan nun magbebetay i Huwen de bilanggoan. ²⁸ Ta inadde na un ulo na a nappuoy de pinggen dingan binoy na de maddikit ta binoy pan nun maddikit nunde ina na. ²⁹ Nano ay nun mabereta nun mag-aadel ide ni Huwen inon ay inamit de i bengkay na a tinapor de.

Peungut Ni Hisus I Lima A Lebu A Manga Lalaki

(Mt. 14:13-21; Lu. 9:10-17; Hn. 6:1-14)

³⁰ Ay inumampulang de Hisus un mag-aatid na ide ta sinabi de diya i pesan a nayedi de pati ti papalano ide a nagtodu. ³¹ Misan ay makmuk a manga agta i nagidinatong pati nagitinotul kanya an di ide gepakapagpaimloy, a an ide pala gepakapangan kanya sinabi ni Hisus dide, “Ay kumang kitam di de isin a lugel a ilang a alayu de kamakmoka tangani makapagpaimloy kamo ni untik.” ³² Dingan sinumakoy ide de isin a bengka a paagow de lugel a ilang.

³³ Misan ay makmuk i nakakita pati nakatingges ni pagtotul de kanya gepo de bulubenaan ay nagiinapo i kaagtaan a kinumang a maparipari de kadepit a paagowen nide Hisus a nappaona pa dide. ³⁴ Pagsaka ni Hisus ay kinta na i makmuk a maskaut a kaagtaan ta kinalbian na ide. Ta ide ay magi manga topa a an te mag-aalage kanya te gepo eya a nagtodu dide ni makmuk. ³⁵ Nun apun di a masakut ay linumane de Hisus un mag-aadel na ide ta sinabi de, “Ilang yo a lugel a mandeli di a

nelinod i adow. ³⁶ Pakangin yu di i kaagtaan de buluberiyu pati de binaloybeloy de pulupalebut na tangani manggetang ide ni pápangan de.” ³⁷ Misan ay tinubeg ni Hisus dide, “Ikamo ngani i nongungut dide.” Ay tinumubeg pan ide diya, “Nanggegetang kami mangani ni tinapay a halage ni isin a lebu pati lima a dian a peso tangani mamangan i agta ide?” ³⁸ Ta tinanto pan ide ni Hisus, “Pide man i adde yu a tinapay? Lawagin yu tebe.” Ta pagkalawag de ngani ay sinabi de diya, “Lima la a tinapay pati aduwa a ikan.” ³⁹ Dingan dinodul na de mag-aadel na ide, “Palipain yu i kaagtaan a nattipuntipun de kademoan na.” ⁴⁰ Kanya nagilinepa i kaagtaan ide a nattipuntipun a te isin a dian o lima a puwu. ⁴¹ Ta dingan inamit ni Hisus un lima a tinapay pati aduwa a ikan. Ta tinumingala eya de langot a nagpasalamat dingan pinisangpisang na un tinapay ide pati aduwa a ikan a binoy na de mag-aadel na ide. Ta ide pan i nagbuluboy de kaagtaan. ⁴² Nakapangan ide a pesan a sukul. ⁴³ Nano nun tinipun nun mag-aadel ide un an de naubus a kulukapisang ay nakapino ide ni sangpuwu pati aduwa a gelálan. ⁴⁴ Te manga lima a lebu a lalaki i namangan.

Nakatotul I Hisus De Disapow Ni Orat
(Mt. 14:22-33; Hn. 6:15-21)

⁴⁵ Dingan tambing a pinasakoy ni Hisus i mag-aadel na ide de bengka a paagow de benwaan a Betsaida Hulias ta pinaona na ide nunde dipa nun uluataben ta un agta pan ide ay pinauli na di. ⁴⁶ Pagkatotul nun agta ide ay sinumakat

pan i Hisus de pagotan tangani manalangin. ⁴⁷ Nano nun abi di ay un bengka ay duman di nunde ditow nun uluataben misan i Hisus pan ay lallan de pagotan. ⁴⁸ Ta kinta na a nagkehedepan i mag-aadel na ide de pag-awet ta ide ay nappasongsong de palos. Nano ay nun mandeli di a adow ay inumabut dide i Hisus a getotul de disapow ni uluataben dingan tatakigen na tebe ide. ⁴⁹ Misan ay nun kinta ni mag-aadel na ide a eya ay getotul de disapow ni atab ay nagiinolang ide ta inesip de a eya ay libong a gebuswal. ⁵⁰ Ta ide ay pinangilabutan a pesan nun eya ay kinta de misan ay nagsurut a tambing dide i Hisus ta sinabi na, “Wet kamo matakut ta patibongin yu i innawa yu ta ako yo a i Hisus.” ⁵¹ Ta eya ay sinumakoy pala nunde bengka ta tinumimok di un palos kanya ide ay nagtaka di a masakut. ⁵² Ta mahena pa i pagpanulusun de diya ta an de pa katinggesan i kapangyedihan na nun nagpahanga eya ni tinapay.

Pepapiyon Ni Hisus I Te Manga Orom De Genesaret

(Mt. 14:34-36)

⁵³ Nun pagkasabusabu de nunde dipa ay dinumatong ide de sákup ni Genesaret ta dinong de un bengka. ⁵⁴ Nano ay pagkalusong de de bengka ay tambing a inabuyenan eya ni manga agta. ⁵⁵ Kanya pan tambing de a pinabereta de kaagtaan de pulupalebut. Pati i pesan a te orom ay inadde de diya de pig-eden de ta misan deno i Hisus paagow ay maginon i peyedi de. ⁵⁶ Ta

be dinumatong eya de benwaan, de beriyu o de binaloybeloy ay peadde de i te manga orom misan de palingki a kasagkaden na. Ta ide ay geaged diya a patapáin na ide misan de rimong la ni bedu na ta i pesan pan a tinumapá ay pinumiyon a talage.

7

I Pagtodu A Nappaayun De Ugeli A Den Ni Hudyo Ide

(Mt. 15:1-9)

¹ Nano ay nun te linumane de Hisus a tipide a Pariseo pati magtutodu ide ni Hudyo a inumapo de Herusalem ² ay kinta de i tipide a mag-aadel ni Hisus a gepinagpangan, a an nag-uges ni kumot de a nappaayun de ugeli de. ³ Ta i Hudyo ide, a namas pa i Pariseo ide ay an ide námangan hanggen an ide nakapeuges ni kumot ta geabut ide de ugeli ni kaapoapohan de ide. ⁴ Pati am pala ide gepangan ni misan ano a geapo de palingki hanggen an de ougesan. Pati makmuk pa a kaugelian ni Hudyo ide i peabut de a magi pag-uges pala de pig-inoman ide pati oniden a tangso pati pantabu ide. ⁵ Kanya tinanto i Hisus ni manga Pariseo ide pati magtutodu ide ni Hudyo a magioyo, “Bekot pan ta an geabut i mag-aadel yu ide de ugeli ni kaapoapohan tam ide. Ta gepangan ide ni tinapay a an ide geuges ni kumot de.” ⁶ Kanya ide ay tinubeg ni Hisus a magioyo, “Matud ngani i hinola ni Isais a tungkul dikamo ta pesabi yu kon a an yud peyedi i malot misan ay peyedi yu mangan la. Ta sinabi ni Makedepat,

'I oyo ide a kaagtaan ay gegelang deko de nguso de la misan an te paggelang a matud de innawa de. ⁷ Kanya i pagpodi de deko ay an te kabuluhan ta i pagtodu de ay geapo la de agta, a an geapo deko a magi pesabi de.' "

⁸ Sinabi pala ni Hisus, "I pagdodul ni Makedepat ay pepaeyenan yu ni kabuluhan ta geabut kamo de sadisadi a ugeli ni manga agta ide."

⁹ Pati sinabi pa dide ni Hisus, "Makepapadean kamo a gepaeyen ni kabuluhan ni pagdodul ide nun Makedepat tangani geabut kamo la de ugeli ide ni manga agta. ¹⁰ Ta pinasabi ni Makedepat de Moises a, 'Gelangin mo i ama pati ina mo ta i magsurut ni malot de ama pati ina na ay depat a malibun.' ¹¹ Misan pan ay petodu yu a be pesabi ni agta de kamoddenan na a, 'Anok di te natatabeng dikamo ta i pesan ko a adi ay pinangako ko di de Makedepat.' ¹² Ta de maginon ay an yu di pabiyaan a getabeng i manga agta de kamoddenan de ide. ¹³ Ta peeyenan yu ni kabuluhan i surut nun Makedepat dehil de pag-abut yu de ugeli yu a Hudyo ta makmuk pa a maginon ide i peyedi yu a petodu pala de mangának yu."

I Gepadiplot De Agta (Mt. 15:10-20)

¹⁴ Dingan pinalane a liwet ni Hisus i kaagtaan ta sinabi na dide, "Patalikngan yu a pesan ta esipin yu i sasabi ko i. ¹⁵ An i gesilong de nguso ni agta i gepakapagpadiplot diya de pekita ni Makedepat ta i gebulwag pan de nguso na.

16 Nano i misan ino a gepatalikngoy ay depat a tumalinga.”

17 Misan ay nun winalat ni Hisus un kaagtaan ta sinumilong eya de beloy ay tinanto eya ni mag-aadel na ide a tungkul de inon a halimbewa.

18 Kanya sinabi na dide a magioyo, “Pati ikamo mangani ay ang kamo pa te katinggesan? An yu man katinggesan a anoman a gesilong a pápangan de agta ay an nakapepadiplot diya?

19 Ta an gesilong de innawa na ta tuloy la de tiyen a bobut na la.” Ta de surut a inon ay sinabi ni Hisus a i pesan pápangan ay malenis.

20 Ta sinabi na a tuloy, “Misan i gebulwag de innawa ni agta ay inon ngani i gepakapagpadiplot diya de pekita ni Makedepat.

21 Ta de innawa na pan geapo i mammalotin a esip, panlalaki, pammahuna, pagpakialam de bebi ni kakmukan, pagpannakow, pamuno,

22 pagkasinna, paglolong, pagdeya, pagyedi a kauluamamos, pagpintas de kakmukan ta ide i mademut pati migmayabeng a an te katinggesan.

23 I pesan a inon ay geapo de innawa ni agta ta ide i gepakapagpadiplot de agta ide.”

I Mahuna A An Hudyo A Te Hanga A Pagpan-ulusun

(Mt. 15:21-28)

24 Nano ay tinumotul i Hisus duman a kinumang de sákup ni benwaan a Tiro pati Sidon. Ta eya ay sinumilong de isin a beloy duman ta an na tebe buot a katinggesan ni misan ino a eya ay duman di misan ay kinatinggesan pala eya. 25 Ta pagdetong na ay nabereta pan eya

ni isin a mahuna a te anak ni untik a te libong de lawes na. Kanya tambing eya a kinumang de Hisus a linumuhud de kasagkaden na. ²⁶ I mahuna pan a oyo ay Griego i surut na ta pinanganak de sákup ni Siropenisia. Ta inaged na a mapelit de Hisus a palayuín na i libong de lawes ni anak na. ²⁷ Misan ay sinabi diya ni Hisus, “Kaelangan a pakebiyag ngani i manga Hudyo a magi mangának dingan pa i manga an Hudyo a magi manga tito ta an depat a i pápangan ni mangának ay wewitik de manga tito.” ²⁸ Tinumubeg un mahuna, “Matud ngan non, Panginoon, misan ay i manga tito pan ide ay gepangan de selong ni pigpanganan ni mumu a nagkadeqdeg.” ²⁹ Kanya sinabi diya ni Hisus, “Dehil de inon a tubeg mo deko ay umuli ka di ta winalat di nun libong un anak mo.” ³⁰ Kanya inumuli un mahuna ta dinatongan na i anak na a nappaide de pig-idean na ay winalat dingani nun libong.

Pepapiyon Ni Hisus I Agta A Bingol Pati Bunol

³¹ Pag-apo ni Hisus de sákup ni benwaan a Tiro ay sinumila eya de benwaan a Sidon pati de sákup ni Dikapolis a paagow nunde uluataben a Galilea. ³² Misan ay inadde de diya i isin a lalaki a bingol a bunol pa ta inaged de diya a tapáin na ni kumot na i agta a inon. ³³ Ta eya ay inikag pan ni Hisus de alayu a untik de kamakmoka ta sinuksuk na i guramut na de talinga na dingan binugen na i gurumut na ta tinapá na i dila ni bunol. ³⁴ Ta dingan tinumingala i Hisus de langot a inuminnawa ni hanga ta sinabi na de

agta, “Epata” a te kabuluhan a, “Makaikna ka.”
³⁵ Dingan nakaikna dingani ta eya ay nakapag-surut pa ni malinow. ³⁶ Misan ay pinagsabian ni Hisus i agta ide a wet de sasabia misan dino a sinumapit a oyo. Misan ay an ide nasablow ta namas de a binareta de kaagtaan. ³⁷ Kanya nagtaka ide a masakut ta sinabi de a magioyo, “Talage i pesan a yinadi na ay piyon a masakut ta te kaya eya a gepapiyon de bingol pati bunol ide.”

8

Peungut Ni Hisus I Apat A Lebu A Agta (Mt. 15:32-39)

¹ Nano ay nun makasila i tipide a adow ay liwet a natipun i kaagtaan a makmuk ta naubus di i pápangan de. Kanya pan pinalane ni Hisus un mag-aadel na ide ta sinabi na dide, ² “Nagkakalbi ok de manga agta ide a oyo ta tiluwon di a adow a kakoloy ko ide ta an di ide te pápangan. ³ Talage a be pouli ko ide a nagketigengin ay makati malinog ide de bektas ta alayu pam pa i beloy ni kakmukan dide.” ⁴ Ta tinubeg eya ni mag-aadel na ide, “Deno kitam pan nangamit ni tinapay a nosukul de magioyo a kamakmuk a agta ta ilang yo a lugel.” ⁵ Nano ay tinanto ide ni Hisus, “Pide man i tinapay yu dena?” “Pito la.” Inon i tubeg de. ⁶ Dingan pinalipa ni Hisus i kaagtaan de putok. Ta inamit na i pito a tinapay ta pagkapagpasalamat na de Makedepat ay pinisangpisang na inon ide. Ta binoy na de mag-aadel na ide tangani buluboy de de manga

agta ide. ⁷ Te duman pala ide a tipide a untekin a ikan ta nun makapagpasalamat de Makedepat ay dinodul na ide a buluboy de pala de manga agta ide. ⁸ Nakapangan i pesan a sukul. Ta nun tinipun de un an de naubus a kulukapisang ay nakapino ide ni pito a gelálan. ⁹ Te duman a manga apat a lebu a agta a namangan. ¹⁰ Dingan pinatotul ni Hisus i manga agta ta tambing pan eya pati mag-aadel na ide ay sinumakoy de bengka a paagow de sákup ni Dalmanuta.

Pelawagen I Hisus Ni Tande A Geapo De Langot

(Mt. 16:1-4; Lu. 12:54-56)

¹¹ Nano ay dinumatong i tipide a Pariseo a nakipagtalo de Hisus ta nag-aged ide diya a magpakita eya ni gepakataka a gepo de langot, a gepamatud de kapangyedihan na misan ay pedeya de la eya. ¹² Kanya napainnawa eya ni hanga a te gengsa ni untik ta sinabi na, “Bekot ta gelawag i manga agta de nano a panahon ni gepakataka? Talage ay pesabi ko dikamo a an pepakitaan ni misan ano a gepakataka i agta ide de nano a panahon.” ¹³ Dingan winalat ide ni Hisus ta sinumakoy de bengka a sinumabusabu de dipa.

I Pahelab Ni Pariseo Ide Pati Herod

(Mt. 16:5-12)

¹⁴ Misan ay nakalipat pan i mag-aadel ide ni tinapay ta isin la a tinapay i duman nunde bengka. ¹⁵ Nano ay pinagsabian ide ni Hisus ta sinabi na, “Mag-engat kamo pati umelag de pahelab ni Pariseo ide pati Herod.” ¹⁶ Kanya

nasurutsurotan i mag-aadel na ide ta sinabi de, “Kanya na non sinabi ay ang kitam te adde a tinapay a sukul.” ¹⁷ Misan ay katinggesan pan ni Hisus i pasurutsurotan de kanya sinabi na dide, “Bekot ta nasurutsurotan kamo a ang kamo te adde a tinapay a sukul? An yu pa man peabuyenan o katinggesan i kapangyedihan ko? Maksa pa man i innawa yu?” ¹⁸ Ta sinabi na a tuloy, “Ang kamo mangan te manga mata pati talinga tangani peabuyenan yu pati katinggesan. Wet yu kelipatan, ¹⁹ a pinisangpisang ko i lima a tinapay para de lima a lebu a agta. Pide man a gelálan i napino yu nun an naubus ide?” Tinubeg de, “Sangpuwu pati aduwa.” ²⁰ “Pati wet yu kelipatan a pinisangpisang ko i pito a tinapay para de apat a lebu a agta. Pide man a gelálan i napino yu nun an naubus ide.” “Pito a gelálan.” Inon i tubeg de diya. ²¹ Ta dingan sinabi na dide, “An yu pa katinggesan mangani?”

Pepapiyun Ni Hisus I Isin A Lalaki A Bulag

²² Nano ay dinumatong ide Hisus de Betsaida ta inadde de Hisus ni tipide a agta i isin a bulag ta inaged de a papiyonin na. ²³ Kanya binolan ni Hisus de kumot na ta kinabit na a pabulwag de benwaan. Ta nun binugen na i mata na ay tinapá na dingan eya ay tinanto ni Hisus, “Te pekita ka man a misan ano?” ²⁴ Dingan nagelawag un lalaki ta sinabi na, “Te pekita ok a manga agta a gepinagtutul misan ay magi kew la ide.” ²⁵ Misan ay liwet a tinapá ni Hisus i mata nun bulag ta dingan nun eya ay nagelawag ay kinta na di a

malinow. ²⁶ Dingan eya ay pinauli di ni Hisus ta sinabi na, “Wet ka di sumila pa de benwaan.”

Gepamatud I Pedro Tungkul De Hisus

(Mt. 16:13-20; Lu. 9:18-21)

²⁷ Nano ay kinumang ide Hisus pati mag-aadel na ide de bulubenwaan a sákup ni Sesarea Pilepos ta nun ide ay getotul pa ay tinanto ide ni Hisus a magioyo, “Ino ok kon pesabi ni kaagtaan?” ²⁸ Dingan tinumubeg ide diya, “I pesabi ni tipide ay i Huwen kamo a Maglilenod. I kakmukan pan ay pesabi de a ikamo ay i Elias pati te duman pa a gesabi a ikamo kon ay isin de magsasabi ide a den.” ²⁹ Dingan tinanto na ide, “Ikamo pan ay ano i nasasabi yu tungkul deko? Ino ok?” Ta tinumubeg i Pedro, “Ikamo ay i Kristo a Pinangako nun Makedepat.” ³⁰ Dingan sinabi dide ni Hisus a mahigpit a, “Wet yu sasabia misan dinoti ino ok ngani.”

Pepatingges Ni Hisus I Tungkul De Kalebunan Na

(Mt. 16:21-28; Lu. 9:22-27)

³¹ Nano ay te gepo di a nagtodu i Hisus de mag-aadel na ide a depat a eya a Pineta nun Makedepat a napa ni agta ay magtiis ni makmuk a kahedepan ta eya ay kakapoyen ni pinakamatande ide, ponu ide ni maghahandug ide pati magtutodu ide ni Hudyo. Ta eya ay pobuno de a tuloy misan ay pakeedup eya a liwet de katiluwon a adow. ³² Sinabi na yo a matallang dide misan ay inakit eya ni Pedro de alayu a untik ta sinabi na a, “Wet tebe non mangyedi dikamo kapide man.” ³³ Misan ay sinumagkad i

Hisus de mag-aadel na ide ta dingan sinosol na i Pedro, “Lumayu ka, Satanas, de alane ko i ta i peesip mo ay an inumapo de Makedepat ta de agta la.”

³⁴ Nano ay pinalane ni Hisus diya i manga agta pati mag-aadel na ide ta sinabi na dide, “I misan ino a te buot a nappa ni mag-aadel ko ay depat a kapoyen na ngona i kabuotan na a sadili ta depat a magtiis ni kahedepan a kosa na a innawa a magi ako dingan geabut pala de ugeli ko. ³⁵ Ta i te buot a gealage de edup na dio de putok i ay neeyenan ninon misan ay i geboy ni edup na para deko pati de pagsabi pala ni piyon a bereta ay eya ngani i gekaduman ni edup a bowon.”

³⁶ Pati sinabi na pala, “Talage a an te pakinabeng a matud i misan ino a agta a te adi ni pesan dio de putok i, a am pan te duman a edup a bowon.

³⁷ Ta an te misan ano a nappatud a bebeyed ni agta de inon a edup a bowon. ³⁸ Nano ay be te duman a agta a pagkamamos i pagpamatud na a tungkul deko pati de pagtodu ko de kasagkaden ni kaagtaan a makikkakasalanan de nano a panahon ay dingan eya ay kammamos ko pala a Pineta nun Makedepat a napa ni agta paglusong ko a te gepakaingap ni Ama ko, a te kakoloy ok pala ni manga anghel na ide.”

9

¹ Pati sinabi na pa dide, “Talage ay pesabi ko dikamo a te duman dikamo a an nelibun hanggen an de kekita i paggepo ni kapangyedi-han a masakut ni Makedepat de innawa ni agta.”

*Gepakaingap I Hisus
(Mt. 17:1-13; Lu. 9:28-36)*

² Pagkatakig ni anim a adow ay i inikag la ni Hisus ay i Pedro, magwele a Santiago pati Huwen ta sinumakat ide de isin a maditas a kalasan. Nun ide ay duman di ay kinta de a nagkobowon di a masampat i Hisus. ³ Ta gepakaingap di i bedu ide ni Hisus ta napa ni malapsay di a masakut ta misan deno de putok i ay an te nakapepalapsay ni maginon. ⁴ Dingan loktat di a kinta ni tiluwon a mag-aadel i Moises pati Elias a magsasabi ide a den a gepakisurut de Hisus. ⁵ Dingan sinabi ni Pedro de Hisus, “Panginoon, yadi pa ay dio kitam di ta geyedi kami ni tiluwon a pigpilongan, isin dikamo, isin de Moises pati isin pala de Elias.” ⁶ Misan ay dehil de takut de ay an kinatinggesan ni Pedro i sinabi na. ⁷ Dingan kinumalinongan dide i kunom. Ta te inumapo duman a surut a magioyo, “I oyo i Anak ko a pebuot kanya magtalinga kamo diya.” ⁸ Misan ay tambing a nagelawag i mag-aadel ide de pulupalebut de ay an di ide te kinta a kakoloy duman ti an i Hisus dila.

⁹ Nano nun ide ay gedolug di nunde kalasan ay mahigpit a sinabi dide ni Hisus, “Wet yu sasabia misan dino i kinta yu hanggen an nagkeedup a liwet i ako a Pineta nun Makedepat a napa ni agta.” ¹⁰ Kanya an de ngani sinabi misan dino i sinumapit a inon. Misan ay natulutantoan ide a ti ano i buot na a sasabi de liwet na a pagkaedup. ¹¹ Dingan tinanto de i Hisus a magioyo, “Ti ano ta pesabi ni magtutodu ide ni Hudyo a depat ngona a nádetong i Elias a magsasabi a den dingan pa

i Kristo.” ¹² Dingan tinumubeg eya dide, “Talage ay pesabi ni kasulatan a nádetong ngani i Elias a tagibu tangani handein na i pesan para de Kristo. Ta pesabi pala ni kasulatan a tungkul deko a Pineta nun Makedepat a napa ni agta a lelibek ok pati pepahedepan. ¹³ Misan ay pesabi ko dikamo a nakadetong di i Elias a i Huwen a Maglilenod. Ta magi pesabi pala ni kasulatan ay yinadi ni manga agta i malot diya a nappaayun de buot de.”

*Pepalayu Ni Hisus I Libong De Anak A Lalaki
(Mt. 17:14-21; Lu. 9:37-43a)*

¹⁴ Nun pag-ampulang de de nawalat ide a mag-aadel ay kinta de i makmuk a masakut a manga agta a naddepulupalebut ni nawalat ide ta nagpakipagtalo dide i magtutodu ide ni Hudyo. ¹⁵ Naloktat un kaagtaan pagkakita de de Hisus ta ide ay pagikan a linumane diya ta sinabi de, “Dio kamo mangani.” ¹⁶ Nano ay tinanto ide ni Hisus a magioyo, “Ano man i petinaloan yu?” ¹⁷ Misan ay tinumubeg i isin de manga agta a magioyo, “Magtutodu, inikag ko dikamo i anak ko a lalaki a te libong de lawes na a gepabunol diya. ¹⁸ Ta be te kapangyedihan i libong de lawes na ay nagkaddegmak pati geburak i nguso na dingan gearatengot i ngipon na ta nagkopugtusan pa. Misan ay nun inaged ko de mag-aadel yu ide a palayu in de un libong ay an de napalayu.” ¹⁹ Ta tinumubeg i Hisus dide, “Ikamo a kaagtaan de nano a panahon ay am pa te pagpanulusun. Hanggen kapide ok man depat a kakoloy yu a getiyage dikamo.” Dingan sinabi na de lalaki,

“Addein yu dio un anak yu.” ²⁰ Ta inadde ngani duman un anak. Nano nun nakitan di nun libong i Hisus ay loktat a pinaporewos nun libong un anak a masakut ta eya ay nadegmak de putok pati napabulidbulid, geburak i nguso na. ²¹ Tinanto ni Hisus i ama ni anak, “Kapide pa man te libong i anak a oyo?” Tinumubeg un ama na, “Hanggen nun untik pa a anak ²² ta ugnay pan eya a pewitik nun libong de apoy pati de libtong a orat tangani bunoin. Misan ay be te nayeyedi kamo ay kalbian pati tabengan yu ikami.” ²³ Misan ay sinabi ni Hisus, “Wet yu sasabi, ‘Be te nayeyedi,’ ta te nayeyedi be te pagpanulusun la.” ²⁴ Misan ay tambing dila a tinumubeg ni malagdu i ama nun anak, “Ako ay gepanulusun misan ay tatabengan ok yu tangani wet pahena i pagpanulusun ko.” ²⁵ Nano ay nun kitain ni Hisus i giddinatong a makmuk a masakut a manga agta ay dinodul na i libong, “Ikaw a libong a gepabunol de anak na pati gepabingol ay pedodul ko ikaw a lumayu de lawes na, a wet ka di náampulang a liwet diya.” ²⁶ Ta inumolang ni malagdu un libong ta pinaporewos na pan di un anak dingan linumayu un libong. Ta un anak pan ay magi nalibun di a matud kanya sinabi ni kamakmukan duman a, “Talage a nalibun di.” ²⁷ Misan ay binolan eya ni Hisus de kumot na a pinagiyos na ta dingan inumuddi a tuloy un anak.

²⁸ Nun sinumilong ide Hisus nunde beloy ay tinanto eya ni mag-aadel na ide de an te geikna a kakmukan a magioyo, “Ano pan ta am mi

napalayu un libong?” ²⁹ Tinumubeg i Hisus dide, “I oyo a kalase a libong ay an napalayu be an te pagpanalangin pati an pamangan ni untik a panahon.”

Pesabi A Liwet Ni Hisus I Pagkalibun Na
(Mt. 17:22-23; Lu. 9:43-45)

³⁰ Nano ay tinumotul ide duman ta sinumila ide de Galilea misan ay an buot ni Hisus a ketinggesan yo ni manga agta. ³¹ Ta tinoduan ni Hisus i mag-aadel na ide a sinabi na, “I ako a Pineta nun Makedepat a napa ni agta ay padekop nunde manga agta, a bobuno a tuloy misan ay de katiluwon a adow ay pakeedup ok a liwet.”

³² Misan ay an de kinatinggesan i buot na a sasabi ta nagkatakut pan ide a getanto diya.

Ino I Nappa Ni Maditas Pa
(Mt. 18:1-5; Lu. 9:46-48)

³³ Nano ay dinumatong ide de Kapernam ta nun ide ay naddebeloy di ay tinanto ni Hisus i mag-aadel na ide, “Ano i patulutantoan yu de bektas na?” ³⁴ Misan ay an ide nakayamyam ta i petinaloan de ay ti ino dide i namas pa a nappa ni pinakamaditas. ³⁵ Kanya linumipa i Hisus dingan pinalane na un sangpuwu pati aduwa ta sinabi na dide a magioyo, “I misan ino a te buot a nappa ni tagibu ay depat pan a nappa ni inapóan ni pesan a getabeng pala.” ³⁶ Nano ay pinalane ni Hisus i isin a untik a anak ta pinauddi na de kasagkaden de ta dingan sinapni na a sinabi na dide, ³⁷ “Pesabi ko dikamo a i misan ino a getanggep a piyon dehil deko ni magi anak a oyo a te masidong a innawa ay ako ngani i petanggep

na pati pan i getanggep deko ay petanggep na pala i nagdodul deko.”

I An Tam Katalo Ay Ayun Tam

(Lu. 9:49-50)

³⁸ Nano ay sinabi diya ni Huwen a magioyo, “Magtutodu, te duman kami a kinta a isin a agta a nagpalayu ni libong de lawes ni agta gepo de makapangyedihan a ngalan yu misan ay sinablow mi eya a wet magyedi ni maginon ta an tam pan eya kakoloy.” ³⁹ Misan ay tinubeg ni Hisus, “Wet yu eya sablowa ta an nappatud a i isin a agta a nagyedi de makapangyedihan a ngalan ko ni gepakataka ay gesurut a tambing deko a malot. ⁴⁰ Ta i misan ino a an tam kapagebuk ay kakoloy tam. ⁴¹ Pati i misan ino a magboy dikamo ni isin a beso a orat dehil de ikamo ay gepanulusun deko a Kristo ay pesabi ko dikamo a getanggep ngan eya ni bilos na a nagkaddepat.

Wet Gepapagkasala I Misan Ino De Gepanulusun Ide

(Mt. 18:6-9; Lu. 17:1-2)

⁴² “Nano ay tungkul pan de misan ino a gepapagkasala de am pa náloy a gepanulusun deko ay yadi pa ngona a inon a agta ay gipotan de bong na ni hanga a beto a degdegin eya de ditow a atab. ⁴³ Nano be i kumot mo i gepapagkasala dikaw ay depat a pugtusin mo a butin mo di. Ta yadi pa a isin dila i kumot mo a nakesilong ka pan de kataanan ni Makedepat, a an magi aduwa i kumot mo a nappaduman ka pan de impiyerno a an nagkapalong. ⁴⁴ Ta duman ay

getiis i manga agta ni an te kalog a kahedepan. ⁴⁵ Nano be i singit mo pan i gepapagkasala dikaw ay pugtusin mo pala. Ta yadi pa a isin dila i singit mo a nakesilong ka pan de kataanan ni Makedepat, a an magi aduwa i singit mo a nappaduman ka pan de impiyerno. ⁴⁶ Ta duman ay getiis i manga agta ni an te kalog a kahedepan. ⁴⁷ Nano pan be i mata mo i gepapagkasala dikaw ay lugitin mo. Ta yadi pa a isin dila i mata mo a nakesilong ka pan de kataanan ni Makedepat, a an magi aduwa i mata mo a nappaduman ka pan de impiyerno. ⁴⁸ Ta duman ay getiis i manga agta ni an te kalog a kahedepan.” ⁴⁹ Sinabi ni Hisus a tuloy, “Misan ikamo a gepanulusun de Makedepat ay depat a nabbukud para diya de padean ni kahedepan a magi apoy a nádetong dikamo. ⁵⁰ Te halage ngani a magi asin i pagpanulusun yu de Makedepat misan ay be nappa ni mahena i pagpanulusun yu a magi asin a naeyen i alat na ay talage a an di te kabuluhan. Kanya magpanulusun kamo a tuloy, a te piyon a ugeli de sulusadile yu.”

10

I Pagtodu Tungkul De Pagkiblag Ni Magkálaki (Mt. 19:1-12; Lu. 16:18)

¹ Dingan tinumotul i Hisus duman a paagow de kaginglan a sákup ni Hudia a tinumuloy pala de dipa ni Horden. Ta kinatipunan eya a liwet ni kaagtaan kanya eya ay nagtodu dide a nappaayun de ugeli na.

² Te duman pan a manga Pariseo a linumane diya ta eya ay pedeya de la de padean ni tanto a magioyo, “Nappaayun man de pagdodul a kumiblag i lalaki de bebi na?” ³ Tinumubeg i Hisus, “Ano i winalat dikamo ni Moises a pagdodul?” ⁴ Kanya tinumubeg pala ide, “Pinabiyaan ni Moises a kumiblag i lalaki de bebi na be bebiyen na ni kasulatan a ide ay nagkiblag di dingan ngona eya ay kumiblag di de mahuna.” ⁵ Misan ay sinabi ni Hisus dide, “Ay-o ta maksa i innawa yu kanya na yinadi i pagdodul a inon. ⁶ Misan ay gepo pa nun yinadi ni Makedepat i pesan ay yinadi na i lalaki pati mahuna a gebebian ide a tuloy. ⁷ Dehil de inon ay depat a i lalaki ay wawalat na i kamoddenan na ide a nakikoloy de bebi na. ⁸ Ta ide a aduwa ay napa ni isin a lawes. Kanya ide ay an di aduwa ta isin di la. ⁹ Pati i pinapagkoloy ni Makedepat ay wet pepapagkiblag ni agta la.”

¹⁰ Nano ay pagdetong de de beloy ay tinanto eya ni mag-aadel na ide ni tungkul de pesan a inon. ¹¹ Kanya sinabi na dide a, “Be kekiblagen ni lalaki i bebi na a gebebi a liwet i lalaki ay te kasalanan a pagpakialam inon a lalaki. ¹² Maginon pala be kekiblagen ni mahuna i bebi na a gebebi a liwet i mahuna ay te kasalanan pala a pagpakialam inon a mahuna.”

Pepakalbian Ni Hisus De Makedepat I Manganak Ide

(Mt. 19:13-15; Lu. 18:15-17)

¹³ Nano ay te nangadde pan de Hisus ni mangának de a gepinag-aged diya a tapáin na

ide misan ay sinablow pan ni mag-aadel na ide i kaagtaan. ¹⁴ Ta nagbulas i Hisus nun mat- inggesan na ta sinabi na a magioyo, “Pabiyaan yu a lumane deko i mangának ta wet yu ide sablowa ta katinggesan yu a de kapadepade de a te masidong a innawa te kapangyedihan i Makedepat. ¹⁵ Talage ay pesabi ko dikamo a be i misan ino ay an gepakasidong ni innawa na a magi anak ay an nappatud a te kapangyedihan i Makedepat de innawa na, a nakesilong pala de kataanan na.” ¹⁶ Dingan sinapni na un mangának pati tinapá na ide ni kumot na ta pinakalbian na ide de Makedepat.

I Lalaki A Mayaman

(Mt. 19:16-30; Lu. 18:18-30)

¹⁷ Nano ay nun pagtotul di ide Hisus ay te isin a lalaki a maparipari a linumane diya a linumuhud de kasagkaden na ta nagtanto a magioyo, “Piyon a Magtutodu, ano man i depat ko a yeyedi tangani magkaduman ok ni edup a an te kalog?” ¹⁸ Tinumubeg i Hisus, “Ano man i dehilan ta inolangan ok mo ni piyon ta am pan te piyon ti an i Makedepat la. ¹⁹ Misan ay katinggesan mo pan di i pagdodul ide a, ‘Wet ka nomuno, wet ka nekialam de bebi ni kakmukan, wet ka nannanakow, wet ka gebutil de pagpamatud mo, wet ka pala nandedeya pati gelangin mo i kamoddenan mo ide.’ ” ²⁰ Misan ay tinubeg nun lalaki, “Magtutodu, tinumalinga ok di de pesan a inon gepo nun geulittaw ok pa hanggen nano.” ²¹ Dingan pinakalawag eya ni Hisus a te pagbuot ta sinabi na diya, “Te

duman ka pa a an nagkayeyedi kanya tumotul ka a panggetangin mo di i pesan mo a adi ta boyin mo de mahedepin i kapanggetangan na ta dingan gekaduman ka ni kayamanan de langot. Pagkatapos ninon ay umabut ka deko.” ²² Nano ay pagkaikna na ninon ay naisin di i mukha na ta tinumotul di a malungkut un lalaki ta eya ay mayaman a masakut.

²³ Dingan pinagelawag ni Hisus i nadepalebut na ide ta sinabi na de mag-aadel na ide, “Talage ngani a mahedep a te kapangyedihan i Makedepat de agta a geasa la de yaman na.” ²⁴ Kanya nagtaka ide de sinabi na a inon misan ay sinabi a liwet ni Hisus dide, “Mangának, talage ngani a mahedep a te kapangyedihan i Makedepat de innawa ni agta a geasa la de yaman na. ²⁵ Ta be an nappatud a nesilong i hayup a kamelyo de bulsut ni kadeyum ay namas pa a an nappatud a te kapangyedihan i Makedepat de innawa ni agta a geasa la de yaman na.” ²⁶ Misan ay namas di a nagtaka i mag-aadel na ide kanya tinanto de eya, “Be maginon ay ino pan i nalligtas?” ²⁷ Dingan pinagelawag ide ni Hisus ta sinabi na dide, “Talage a an nappatud a leligtas ni agta i sadile de misan ay nappatud a nanleligtas i Makedepat ta te kaya eya a nanyeyedi ni misan ano a buot na.”

²⁸ Dingan sinabi diya ni Pedro, “Pagelawagin yu ta winalat mi i pesan, a inumabut kami la dikamo.” ²⁹ Kanya ide ay tinubeg ni Hisus, “Talage ay pesabi ko dikao a i misan ino a getiis a walatin na i beloy na, mangának, manga kabinsa, kamoddenan pati kaengin na dehil

deko pati de piyon a bereta ³⁰ ay tatanggap na ngani de nano a panahon i makmuk a below, kabinsa, kamoddenan, mangának, pati kaengin a te kakoloy a pagpahedep ta de nádetong pan a panahon ay te duman eya ni edup a an te kalog. ³¹ Nano ay te duman a naona a nagkáinapóan te náinapóan pan a nagkapáona.”

I Katiluwon A Pagsabi Ni Hisus Tungkul De Kalebunan Na

(Mt. 20:17-19; Lu. 18:31-34)

³² Nano ay ide ay nadebektas pa a paagow de Herusalem. Naona dide i Hisus misan ay i mag-aadel na ide ay nagipinagtaka dehil de paagow ide de kapagebuk na ide. I kaagtaan pan a nappaabut diya ay nagkatakut. Misan ay binukud ni Hisus i sangpuwu pati aduwa ta dingan sinabi na dide i pesan a nangyeyedi diya. ³³ Ta sinabi na, “Patalikngan yu ta násakat kitam di de Herusalem ta ako a Pineta nun Makedepat a napa ni agta ay padekop de manga ponu ide ni maghahandug ide pati de magtutodu ide ni Hudyo ta ako ay hahatolan de ni kalebunan. Ta ako ay boboy de de an Hudyo ide ³⁴ a lelibek, bobugen, paapdisan pati bobuno a tuloy. Misan ay de katiluwon a adow ay pakeedup ok a liwet.”

Te Duman A Peaged I Magwele

(Mt. 20:20-28)

³⁵ Nano ay linumane de Hisus ide Santiago pati Huwen a mangának ni Sebedeo ta sinabi de, “Magtutodu, buot mi a masakut a boyin yu dikami i aaged mi dikamo.” ³⁶ Ay tinubeg ide ni Hisus, “Ano man i buot yu a yeyedi ko para

dikamo?” ³⁷ Tinumubeg ide, “Tumalinga kamo tebe dikami a ikami ay makalipa de awenan pati awile yupagdetong ni panahon a ikamo ay te kapangyedihan de pesan.” ³⁸ Misan ay tinubeg ide ni Hisus, “An yu ngani katinggesan i peaged yu na. Nakapetiis kamo man di ni kahedepan a tetiis ko pati ikamo man ay nakapepalinod de paglinod a kalebunan a nádetong deko?” ³⁹ “Ay-o nakapetiis kami ngani.” Misan ay sinabi dide ni Hisus, “I tetiis ko a mahedep ay tetiis yu ngani pati i paglinod a nappadeko ay nappadikamo pala ⁴⁰ misan ay an ako i nakapesabi ni ti ino i nelipa de awenan pati de awile ko ta i piglipaan ide a inon ay para de pinaghande ide ni Makedepat.”

⁴¹ Nun iknain yo nun sangpuwu a mag-aadel ay nagengsa ide de Santiago pati Huwen. ⁴² Kanya pinalane ide ni Hisus ta sinabi na dide, “Katinggesan yu di a i an Hudyo ide a hari ay gesákup ide a mahigpit de nasasakopan de ta i te manga kapangyedihan ide ay petalingaan ngani ni kaag-taan. ⁴³ Misan ay wet tebe maginon i nappa ni ugeli yu ta depat a i misan ino dikamo a te buot a nappa ni pinakamaditas dikamo a pesan ay nappa ni katabeng yu nano. ⁴⁴ Ta i misan ino a te buot a nappa ni te kapangyedihan pa dikamo a pesan ay depat pan a nappa ni alepin ni pesan. ⁴⁵ Ta ako a Pineta nun Makedepat a napa ni agta ay anak dinumio tangani tabengan ok ta dinumio ok a de pesan, a boboy ko a tuloy i edup ko a pantobus de kamakmokaan.”

*Pepapiyon Ni Hisus I Lalaki A Bulag
(Mt. 20:29-34; Lu. 18:35-43)*

⁴⁶ Nano ay dinumatong i Hisus pati mag-aadel na ide de benwaan a Heriko. Ta nun ide pati makmuk pa a manga agta ay getotul duman ay te nasilan ide a isin a bulag a gelipa de kaginglan nun bektas a gepalimus eya ta i ngalan na ay Bartimeo a anak ni Timeo. ⁴⁷ Nano ay nun inikna na a duman i Hisus a tage Nasarit ay inumolang eya a magioyo, “Hisus kamo a apo ni Debid, makalbi kamo deko.” ⁴⁸ Misan ay sinablow eya ni kaagtaan tangani tumimok eya misan ay namas na pangani a pinalagdu i pag-olang na a sinabi, “Apo ni Debid, makalbi kamo tebe deko.” ⁴⁹ Kanya tinumimok i Hisus de pagtotul na ta sinabi na, “Pakangin yu eya dio.” Ta pinakangan de ngani un bulag ta sinabi de diya, “Patibongin mo i innawa mo ta pepakangan na ikaw.” ⁵⁰ Dingan winarasik na i kulapyaw na a ginumikan a kinumang de Hisus. ⁵¹ Pagdetong na duman ay tinanto eya ni Hisus, “Ano man i buot mo a yeyedi ko dikaw?” Tinumubeg un bulag, “Panginoon, buot ko tebe a nakakkita di.” ⁵² Dingan sinabi na de bulag, “Tumotul ka di ta pinapiyon ka di dahil de pagpanulusun mo deko.” Ta nun nanon pala a tambing ay nakakita di un bulag ta eya ay inumabut dila de Hisus.

11

*Nesilong I Hisus De Herusalem
(Mt. 21:1-11; Lu. 19:28-40; Hn. 12:12-19)*

¹ Nano ay palane ide Hisus de Herusalem ay dinumatong ide de karipakip ni Kalasan a Olibo a alane ni benwaan a Betpag pati Betania. Dingan pinapaona ni Hisus i aduwa a mag-aadel na, ² ta sinabi na dide, “Kumang kamo de nosunud a beriyu ta de pagsilong yu la duman ay kekita yu a naggipot i am pa matande a asno, a am pa pesakoyen ni misan ino a agta ta ukasan yu a uweyin dio. ³ Ta be te nagtanta dikamo a, ‘Ti ano ta peukasan yu?’ Ay sabiin yu a, ‘Kaelangan yo ni Panginooon misan ay paampulang na pan la a tambing.’ ” ⁴ Dingan tinumotul ngani ide ta kinta de i am pa matande a asno a naggipot de kaginglan ni bektas a alane ni pintoohan ni isin a beloy. Nano nun peukas de un hayup ay ⁵ tinanto ngani ide ni tipide a nappauddi duman, “Ano pan ta peukas yu nay?” ⁶ Misan ay tinumubeg ide a magi tinutugun dide ni Panginooon. Kanya pinabiyaan ide a nakatotul. ⁷ Nano ay inuwey de ngani de Hisus un hayup ta dingan dinasa de i kulapyaw de de idog nun hayup ta sinumakoy i Hisus. ⁸ Misan ay makmuk dila i nagdesa ni kulapyaw de de bektas a sesilan na ta i kakmukan pan ay nangamit de bukod ni sanga ni kew a makiagid ta inon pala i dinasa de a paggelang de diya. ⁹ Dingan nagiinolang i kaagtaan a naona diya pati nàinapóan ta sinabi de, “Salamat de Pinakamaditas. Podiin eya a gedetong a te kapangyedihan ni Panginooon a Makedepat. ¹⁰ Podiin tam i Pineta nun Makedepat a te nádetong a kapangyedihan dio de putok i a magi kapangyedihan ni kaapoapohan tam a

Debid. Salamat de Pinakamaditas.”

¹¹ Nano ay sinumilong i Hisus de Herusalem pati de beloy a pighandogen de Makedepat. Pagkatapos a pinagelawag na i pesan duman ay binumulwag ta inumampulang de Betania a kakoloy na un sangpuwu pati aduwa ta abi di nun nanon.

*Pesumpa Ni Hisus I Kew A Igos
(Mt. 21:18-19)*

¹² Nun kinábiabian ay pag-apo de de Betania ay natigeng i Hisus. ¹³ Misan ay nasayed na de an alayu a masakut i isin a gemut a igos a makiagid ta dingan linanean na. Ta pinagelawag na ti te nattide a anak misan ay angani kinumita ni anak na ta agid na la ta am pa panahon a tig-anak. ¹⁴ Ta sinabi na de igos, “Gepo nano ay an di te nakapangan pa ni anak mo magpakapide man.” Ta inon ay inikna ni mag-aadel na ide.

*Pepangalow Ni Hisus I Magpapanggetang Ide
(Mt. 21:12-17; Lu. 19:45-48; Hn. 2:13-22)*

¹⁵ Pagdetong de de Herusalem ay sinumilong i Hisus de beloy a pighandogen de Makedepat ta pinangalow na i pesan a magpapanggetang pati manggegetang de beloy a inon. Ta pinulupaob-bob na i manga lamesa ide ni maglelewes ide ni kuwarta pati piglipaan ni magpapanggetang ide ni manga kalapati. ¹⁶ Ta sinabi na a an nappatud a nesila de beloy a pighandogen i misan ino a te manga adde. ¹⁷ Pati tinoduan na i manga agta a sinabi na, “Pesabi ni kasulatan a, ‘I beloy ko ay talage a pigpanalanganin la ni pesan a tage bensa misan ay peyedi yu pan a pigtaanan ni

tulisan ide.' " ¹⁸ Misan ay inikna pan ni tipide a ponu ni maghahandug ide pati magtutodu ide ni Hudyo i sinabi na a inon. Kanya gepo nun nanon ay linawag de i pagkakataon a mapabuno de i Hisus misan ay nagkatakut ide ta nagpanulusun a nagtaka i manga agta ide de pagtodu na. ¹⁹ Ta be abi ay binumulwag pan ide Hisus de benwaan.

Depat A Magpanulusun
(Mt. 21:20-22)

²⁰ Nun kinábiabian di a pagsila de ay kinta de ngani a narango di un igos gepo de ramut na hanggen de lawis na. ²¹ Misan ay naisipan pan ni Pedro i sinabi ni Hisus de inon a kew kanya sinabi na de Hisus, "Magtutodu, pagelawagin yu ta narango di un igos a sinumpa yu." ²² Nano ay tinubeg ide ni Hisus, "Depat a magpanulusun kamo de Makedepat. ²³ Talage ay pesabi ko dikamo a be i misan ino ay gepanulusun a nangyeyedi i peaged na de Makedepat a an pala te aduwa a esip ay misan sabiin na de kalasan na i a 'Umalis ka de atab to,' ay talage a yeyedi ni Makedepat a nangyeyedi ngani i sinabi na para diya. ²⁴ Kanya pesabi ko dikamo a misan ano i agedin yu de pagpanalangin yu, a te pagpanulusun a gekaduman kamo ninon ay talage ngani a tatanggep yu. ²⁵ Misan ay be ikamo ay nanalangin ay patáwadin yu ngona i belang nagkasala dikamo tangani patáwadin pala ni Ama a Makedepat de langot i mammalotin yu. ²⁶ Misan ay be ang kamo gepatáwad de belang nagkasala dikamo ay ang kamo pala patáwad ni

Ama yu a Makedepat de langot ni mammalotin yu.”

*An Gepanulusun De Hisus I Manga Hudyo Ide
(Mt. 21:23-27; Lu. 20:1-8)*

²⁷ Nano ay dinumatong pan di ide a liwet de Herusalem ta nun getotul i Hisus de beloy a pighandogen de Makedepat ay linumane diya i ponu ide ni maghahandug ide, i magtutodu ide ni Hudyo pati pinakamatande ide, ²⁸ a nagtanto diya, “Ano man i kapangyedihan mo a nagyedi ni maginon pati ino i nagboy dikaw ni kapangyedihan a inon?” ²⁹ Misan ay tinumubeg dide i Hisus, “Tatanto ko pala ikamo ni pakosa ta be notubeg yu i tanto ko ay dingan sasabi ko dikamo ti ano i kapangyedihan ko a geyedi ni pesan a inon. ³⁰ Deno pala inumapo i kapangyedihan ni Huwen a Maglilenod a gelinod ni agta? De Makedepat man o de agta la? Tubegen ok yu.” ³¹ Dingan ide ay nasurutsurotan, “Be sasabi tam a ‘De Makedepat,’ ay sasabi na pan a ‘Bekot ta an yu tinalingaan.’ ³² Misan ay be sasabi tam a ‘De agta la,’ ay makati ti ano i yediin dikitam ni manga agta ta peabuyenan de a i Huwen ay magsasabi ni Makedepat.” ³³ Kanya sinabi de de Hisus, “Am mi katinggesan.” Sinabi pala dide ni Hisus a, “Be maginon ay ang ko sasabi dikamo ti ino i nagboy deko ni kapangyedihan a geyedi ni pesan a inon.”

I Halimbewa Tungkul De Taohan Pati Pig-tanoman

(Mt. 21:33-46; Lu. 20:9-19)

¹ Nano ay ginumapo i Hisus a gesurut de kaagtaan de padean ni halimbewa a oyo ta sinabi na, “Te duman a isin a agta a nagpatanom ni lanut a obes de pigtanoman na ta dingan pinabekoden na ta pati nagpayedi eya duman ni pigpisaan nun obes pati nagpauddi eya ni maditas a pigbentayen. Ta pagkatapos ninon ay winalat na de taohan na ide ta eya ay kinumang de kakmukan a bensa. ² Ta nun dinumatong di i panahon a pagpisa nun obes ay pinakang nun te adi nun obes i katabeng na de taohan ide tangani amitin na i kabinsa na. ³ Misan ay binolan nun taohan ide un dinodul ta binalbel de dingan pinatotul a an te adde ni misan ano. ⁴ Nano ay nagpakang pa a liwet ni isin pa a katabeng na ta tinopras de i ulo na a yinadian ni an te gelang. ⁵ Ay nagdodul pa a liwet ni isin pa a katabeng na misan ay binuno de ngani. Kanya maginon dila i yinadi de de kakmukan pa a katabeng, te binalbel pati binuno ide. ⁶ Nano ay isin dila i nagkattide a depat na a dodul a i anak nadla a pebuot. Ta eya i inapóan a pinakang na ta sinabi na de sadile na, ‘Gegelang de di i anak ko.’ ⁷ Misan ay pagdetong na duman ay nasurutsurotan i taohan ide a magioyo, ‘Iwina i gemana ni pigtanoman i. Hale di ta bunoin tam tangani mapadikitam di i mamana na.’ ⁸ Ta binolan de ngani a binuno de a tuloy dingan binut de de ditow ni pigtanoman.”

⁹ Nano ay tinanto ni Hisus i kaagtaan ide,

“Ano man i yeyedi ni te adi ni pigtanoman de taohan na ide? Talage a noduman i te adi ta popuksa na inon ide a taohan dingan pataan na de kakmukan un pigtanoman a inon. ¹⁰ An yu pa man nagkabesa i pesabi ni Makedepat de kasulatan?

‘I beto a kinapoyen ngona ni magyeyedi ide ni beloy ay eya pan i namas pa a pinakama-halage a beto de iwina a yinadi a beloy. ¹¹ Inon i yinadi ni Panginoon a Makedepat kanya de pekita tam ay masampat a masakut.’ ”

¹² Dingan i Hisus ay dedekop tebe ni te kangepyedihan ide a Hudyo ta kinatinggesan de a ide i pesabian na de halimbewa a inon. Misan ay nagkatakut pan ide de manga agta kanya an de eya dinakop ta tinumotul ide.

I Tanto Tungkul De Pagbeyed Ni Buwis
(Mt. 22:15-22; Lu. 20:20-26)

¹³ Ta pinakang de de Hisus i tipide a Pariseo pati i kakmukan a mangáyun ni Herod a maamit de i mali de surut na tangani hahabla de eya.

¹⁴ Kanya ide ay linumane diya ta sinabi de, “Magtutodu, katinggesan mi a ikamo ay gesurut la ni kamatoden ta getodu kamo a nappaayun de kabuotan ni Makedepat pati ang kamo te pepeta a agta ta padepade i pesan a agta de pekita yu. Kanya nagkaddepat man de pagdodul ide a gebeyed kami ni buwis o eyen de Hari a Kaditasan de Roma?” ¹⁵ Misan ay katinggesan ni Hisus a ide ay gedeya la kanya sinabi na dide, “Bekot ta pedeya ok yu? Dio yu i kuwarta a pelak a pambuwis ta pillawag ko.” ¹⁶ Ta biniyen

de ngani dingan tinanto na ide, “Dino man a leterato pati ngalan i nappa dio de pelak i?” Tinumubeg ide, “De Hari a Kaditasan de Roma.”¹⁷ Kanya sinabi na dide, “Be maginon ay boyin yu de Hari a Kaditasan i para diya ta boyin yu pala de Makedepat i para diya.” Kanya ide ay nagtaka ngani a masakut diya.

Tungkul De Pagkaedup A Liwet
(Mt. 22:23-33; Lu. 20:27-40)

¹⁸ Te duman pala a tipide a Saduseo a linumane de Hisus ta ide ay an gepanulusun a pakeedup a liwet i nalibunin. ¹⁹ Ta sinabi de a magioyo, “Magtutodu, nagsolat i Moises ni pagdodul a para dikitam a, ‘Be nalibun i isin a lalaki ta nawalat na a an te anak i bebi na ay depat a gepakasal i wele na a lalaki de belo a mahuna tangani magkaanak ide para de nalibun.’” ²⁰ Ta nano ay te duman a pito a magiwinale a manga lalaki. Ay nagbebi un kaka de misan ay nalibun eya a an nagkaanak. ²¹ Misan ay nagpakasal pan un káduwa de belo a mahuna ta nalibun pala a am pa nagkaanak. Maginon pala i nangyedi de katiluwon. ²² Ta ide a pito ay napa ni bebi nun mahuna a an ide nagkaanak. Ay de inapóan ay nalibun pala un mahuna. ²³ Nano ay ino dide i nappa ni bebi nun mahuna be te pagkaedup a liwet ta i pito pan ay napa ni bebi na dio?”

²⁴ Tinubeg ide ni Hisus, “Mali kamo a masakut ta an yu katinggesan i kasulatan nun Makedepat pati kapangyedihan na. ²⁵ Ta de pagkaedup a liwet ni nalibunin ay i manga agta ay an gebebi o gepabebi ta ide ay nappa ni magi manga

anghel di de langot. ²⁶ Tungkul pan de liwet a pagkaedup ni nalibunin ay an yu pa man nagkabbesa de kasulatan ni Moises a tungkul de masidong a kew a gedilab ta duman ay sinabi ni Makedepat de Moises a, 'Ako i Makedepat a pepodian pa ni Abraham, Isak pati Hakob.' ²⁷ Pati katinggesan tam ngani a i Makedepat ay an Makedepat ni nalibunin ta ni nàedupin la. Talage a mali kamo a masakut."

*I Oyo I Pinakamahalage A Pagdodul
(Mt. 22:34-40; Lu. 10:25-28)*

²⁸ Nano ay inikna pan ni isin a magtutodu ni Hudyo i pagtalo de ta kinatinggesan na a matud a pesan i manga tubeg ni Hisus de manga katalo na ide. Kanya eya ay linumane diya a nagtanto a magioyo, "I deno man i talage a pinakamahalage a pagdodul?" ²⁹ Dingan tinumubeg i Hisus, "I oyo i pinakamahalage de pesan, 'Patalikngan yu a manga Hudyo. I Panginooon tam la a Makedepat i Panginooon a isin la. ³⁰ Ta depat a buotin yu i Panginooon a Makedepat a pepodian yu ni pesan a innawa, edup, esip pati tibong yu.' ³¹ Ta i káduwa pan a mahalage ay i oyo, 'Ay depat a buotin yu i kapadepade yu a agta ni magi pagbuot yu de sadile yu.' Ta an di te mahalage pa de oyo ide a pagdodul." ³² Kanya sinabi nun magtutodu ni Hudyo, "Talage a matud kamo a masakut, magtutodu, a isin la i Makedepat ta an di te kakmukan pa ta eya dila. ³³ Talage ay i pagbuot diya ni matud de innawa, esip pati tibong tam pati pan i pagbuot de kapadepade tam a agta ni magi pagbuot tam de sadile tam

ay mahalage pangani de mangadde kitam ni handug a sosunug pati kakmukan pa a manga handug.” ³⁴ Nano ay nun natinggesan ni Hisus a naketingges i kasurut na ay sinabi na diya, “An naaloy ay te kapangyedihan di i Makedepat de innawa mo.” Ta gepo nun nanon ay an di te nagtanto pa de Hisus.

Getanto I Hisus Ti Ino I Apo Ni Debid

(Mt. 22:41-46; Lu. 20:41-44)

³⁵ Nano ay nun nagtodu i Hisus de beloy a pighandogen de Makedepat ay sinabi na, “Ano ta pesabi ni magtutodu ide ni Hudyo a i Kristo kon a Pinangako nun Makedepat ay apo ni Debid a Hari tam a den? ³⁶ Misan pan ay naghola i Debid nun te kapangyedihan diya i Ispiritu nun Makedepat ta sinabi na,

‘Sinabi ni Panginooon a Makedepat de Panginooon ko, Lumipa ka de awenan ko a te kapangyedihan, ta padeog ko dikaw i kapagebuk mo ide.’

³⁷ Kanya be pengalanan ni Debid i Kristo a ‘Panginooon ko’ ay papalano man a napa ni apo ni Debid i Kristo?”

Pepapagengat Ni Hisus I Mag-aadel Na Ide

(Mt. 23:1-36; Lu. 20:45-47)

Nano ay nagpatalikngoy a te salig i manga agta ide de Hisus. ³⁸ De pagtodu na ay sinabi na, “Mag-engat kamo de ugeli ni magtutodu ide ni Hudyo a gemayabeng a getotul a nappabedu ni anduwonin ta buot de a betiin ide ni gekita ide dide de kulukarsade. ³⁹ Ta i buot de pala ay i manga hinande a piglipaan de pigmitengan

ide pati de hinande ide a pigpanganan. ⁴⁰ Pati gepanalangin pala ide ni anduwon tangani esipin ni agta a ide ay te piyon a ugeli misan ay peubus de pan la i keedup ni mahunain ide a belo. Kanya namas pa a mabiyet i nádetong a podusa dide.”

Te Handug I Mahuna A Belo

(Lu. 21:1-4)

⁴¹ Nano ay linumipa i Hisus de tipong ni pigpuoyen ni handug a kuwarta duman de beloy a pighandogen de Makedepat. Ta pinagelawag na i manga agta a gehandug ni kuwarta ta makmuk a mayamanin i naghandug ni hangain a halage. ⁴² Misan ay linumane pan i isin a mahuna a belo a mahedep a naghandug ni aduwa la a pera ta i kapadepade ninon ay isin la a sentimos. ⁴³ Kanya inolangan ni Hisus i mag-aadel na ide ta sinabi na dide, “Pesabi ko dikamo a inon a hinandug ni belo a mahedep ay namas pa a mahalage de makmuk a hinandug ni mayamanin ide. ⁴⁴ Ta i mayamanin ide ay naghandug ni subra la de kaelangan de misan ay i hinandug ni mahuna a inon a mahedep ay kadu dila ni keedup na.”

13

Tungkul De Pagkasede Ni Beloy A Pighandogen De Makedepat

(Mt. 24:1-2; Lu. 21:5-6)

¹ Nano nun ide Hisus ay binumulwag de beloy a pighandogen de Makedepat ay sinabi diya ni isin a mag-aadel na a, “Magtutodu, pagelawagin

yu ta masampatin i beto a ginamit de masampat a oyo a beloy.”² Misan eya ay tinubeg ni Hisus, “Pekita mo ngani nano i hanga a oyo a beloy misan ay de nádetong a adow ay an te nattide dena a beto a nappulupatongan ta neregen a pesan.”

I Kahedepan A Nádetong
(Mt. 24:3-14; Lu. 21:7-19)

³ Nun gelipa i Hisus de Kalasan a Olibo de tipong ni beloy a pighandogen de Makedepat ay tinanto eya ni Pedro, Santiago, Huwen pati Andres de an te geikna a kakmukan.⁴ “Kapide man nangyeyedi i sinabi yu a inon pati ano i nappa ni tandé be mandeli di a nádetong i pesan a oyo?”

⁵ Ay tinubeg ide ni Hisus, “Mag-engat kamo tangani wet kamo nadedeya ni misan ino a agta.⁶ Ta makmuk i nádetong a gesabi a ide i Kristo ta makmuk ngani i nadedeya de.⁷ Nakàikna kamo ni gelaben pati bereta tungkul de laben de alayu. Ay wet kamo matakut ta depat ngona a mangyedi i oyo ide a pesan misan ay am pa i kalog ni panahon.⁸ Ta i bensa a isin ay nekilaben de isin pala a bensa ta nekilaben pala i hari ide de kakmukan a hari. Te duman pala a nádetong a tigtegegeng pati noyogyog de misan deno a lugel. Ta inon ide ay gepo la ni kahedepan a nádetong.

⁹ “Misan ay handein yu i innawa yu ta te duman a nomoy dikamo de pighatolan. Ta lalapdit de ikamo de pigmitengan de ide pati dehil de pagpanulusan yu deko ay pasagkad de ikamo de manga gubernador ide pati de manga

hari ide ta ikamo ay gepamatud de kasagkaden de. ¹⁰ Misan ay depat ngona a gesabi ni piyon a bereta de pesan a kaagtaan dingan nádetong di i kalog. ¹¹ Nano be ikamo ay dinakop de di, a binoy de pighatolan ay wet kamo magulo i esip yu a ti ano i sasabi yu ta de odes a inon ay boboy dikamo i sasabi yu ta an ikamo i gesurut ta i Ispiritu nun Makedepat i aapoán ni surut yu. ¹² Nano ay padekop ni isin a agta i kabinsa na a pobunu na. Maginon pala i yeyedi ni ama de anak na ta i anak pan ay gelaben de kamoddenan na a pobunu na ide. ¹³ Pati kagengsaan kamo ni pesan dehil de pagpanulusun yu deko misan ay i getiyage de pagpanulusun na hanggen de kalog ay nalligtas ngani.

I Gepakatakut A Násapit
(Mt. 24:15-28; Lu. 21:20-24)

¹⁴ “Nano i oyo a sasabi ko di ay depat a esipin a masakut ni gebesa. Esipin yu be kekita yu a geuddi i gepakatakut a Gekapoy de Makedepat de an depat a kadumanan na ay depat a nelimok de kalasan i pesan a nappataan de lugel a Hudia. ¹⁵ Kanya i naddekatobengan ni beloy na ay wet di nesilong a nangamit ni misan ano de beloy na. ¹⁶ Pati i naddekaengin na ay wet di pala nouli a nangamit ni kulapyaw na. ¹⁷ Kakulukalbi ngani i mabsuin pati gepinagpasusu de manga adow a inon. ¹⁸ Ta magpanalangin kamo a i paglimok yu ay wet tebe de panahon a magidnaw. ¹⁹ Ta de panahon a inon ay i kaagtaan ay te kahedepan a masakut a am pa tiniis ni misan ino gepo nun yinadi ni Makedepat i putok i pati be nakatakig di

ay an di neliwet i maginon kapide man. ²⁰ Nano ay be an paantisik ni Panginon a Makedepat i panahon a inon ay an di te nakeligtas misan ay dehil pan de manga pineta na ide ay paantisik na inon a panahon.

²¹ “Kanya ngani be te magsabi dikamo a, ‘Wiyoy di i Kristo,’ o ‘Duman di,’ ay wet kamo manulusun. ²² Ta talage a te giddinatong a Kristo a an matud pati magsasabi ide a an matud. Ta geyedi ide ni tande pati gepakataka a makmuk tangani nálalagelag de tebe i pineta ide ni Makedepat. ²³ Kanya magipinag-engat kamo ta sinabi ko di dikamo a tagibu i pesan a oyo.

I Pag-ampulang Ni Kristo

(Mt. 24:29-31; Lu. 21:25-28)

²⁴ “Nano pagkatakig ni kahedepan a inon ay nodumos di i adow pati pan i bulan ay an di nátallang. ²⁵ Pati nádegdeg di i manga butatala a gepo de langot. Ta i te kapangyedihan ide de longaw na ay neeyenan di ni kapangyedihan de. ²⁶ Dingan kekita ok de a Pineta nun Makedepat a napa ni agta a gelusong a nappa de kunom, a te kapangyedihan pati gepakaingap a masakut. ²⁷ Ta dododul ko i manga anghel tangani tipunin de i manga pineta ko de pesan a kadepit ni putok i pati langot.

I Pagtodu Gepo De Kew A Igos

(Mt. 24:32-35; Lu. 21:29-33)

²⁸ “Nano ay uluesipin yu de pagtodu gepo de kew a igos ta i kew be geagid i manga sanga na ide ay katinggesan yu ngani a alane di i tig-adlas. ²⁹ Maginon pala be kekita yu di i pesan

a sinabi ko ay katinggesan yu di a alane di i panahon a pagdetong ko ta magi naddepintohan ok di. ³⁰ Talage a matud ay pesabi ko dikamo a te duman a agta a gekita de gepo a gepakatakut a nangyeyedi a an nelibun hanggan an de kekita i inapóan a gepakatakut. ³¹ Talage a nesede di i putok i pati langot misan i surut ko ay angani neeyenan ni kabuluhan.

An Te Naketingges Misan Ino De Pagdetong Ni Kristo
(Mt. 24:36-44)

³² “Misan i odes o adow ni pagdetong ko ay an te naketingges a misan ino, misan i anghel ide de langot, misan i ako a Anak ta i Ama la a Makedepat. ³³ Kanya magipinag-engat kamo a maghande a magpanalangin ta an yu pan katinggesan ti kapide yo nangyeyedi. ³⁴ Ta i oyo ay magi nangyeyedi be isin a agta ay tinumotul de alayu ta pabentayen na i beloy na de manga katabeng na ide a bebiyen na ide ni duludiya a pagyedi. Ta sasabi na de magbebetay de pintohan a depat a maghande a ugnay de pagdetong na. ³⁵ Maginon pala ay depat a maghande kamo a ugnay ta an yu katinggesan i pagdetong ni te adi ni beloy ta makati de pagdumos na o de gitna ni abi o de mandeli a abiabi o de abiabi di. ³⁶ Ta makati madetongan na ikamo a loktat a kapulupede. ³⁷ I pesabi ko dikamo ay para de pesan a depat a magipinaghande a tuloy.” Inon i pagpatingges ni Hisus de mag-aadel na ide.

14

I Belak A Malot Tungkul De Hisus

(Mt. 26:1-5; Lu. 22:1-2; Hn. 11:45-53)

¹ Nano ay aduwa dila a adow ay kaadowen di ni Paskuwa pati Tinapay a An Te Pahelab. I manga ponu ide ni maghahandug ide pati magtutodu ide ni Hudyo ay napapag-esip ide ni pagkakataon a mapadekop de i Hisus de an katinggesan ni makmuk a mapabuno a tuloy.

² Misan ay sinabi de, “Wet de kaadowen ta makati magulo a masakut i kaagtaan.”

Pepalisan I Hisus Ni Mabengo A Langis

(Mt. 26:6-13; Hn. 12:1-8)

³ Nano ay nun duman ide Hisus de Betania de beloy ni Simon a nagkaketong a gepangan ay linumane diya i isin a mahuna a te adde ni isin a oniden a langis a mabengo a mahal i halage na. Te ngalan a nardo inon a langis. Dingan binisag na i oniden ta pinalisan na i ulo ni Hisus.

⁴ Misan ay nagbulas i tipide duman ta nasurutsurotan ide, “Bekot ta pekanugun i mabengo a iwina? ⁵ Ta nappatud a panggetangin iwina ni manga aduwa a lebu a peso dingan boboy de mahedepin ide i kapanggetangan na.” Ta sinosol de un mahuna.

⁶ Misan ay sinabi ni Hisus dide, “Pabiyaan yu la eya a wet yu eya abelaa ta piyon i yinadi na a oyo deko.

⁷ Ta naaloy yu pa a kakoloy i mahedepin ide ta misan kapide yu buot a magyedi dide ni piyon ay nappatud misan ay ako ay an yu naaloy a kakoloy dio. ⁸ Nagyedi i mahuna a oyo hanggen de kaya na ta nano pa ay pinalisan na di i lawes

ko ni mabengo a paghande de pagtapor deko. ⁹ Talage ay pesabi ko dikamo a deno man a te magsabi ni piyon a bereta ay sasabi pala i yinadi deko ni mahuna a oyo a pagkaesip diya.”

Nakipagkasungdu I Hodes De Kapagebuk ide Ni Hisus

(Mt. 26:14-16; Lu. 22:3-6)

¹⁰ Dingan kinumang i Hodes a isin de sangpuwu pati aduwa de ponu ide ni maghahandug ide tangani mapadekop na i Hisus dide. ¹¹ Kanya nasalig ide nun inikna de inon ta nangako ide a bebiyen de ni kuwarta. Kanya gepo nun nanon ay napapag-esip di i Hodes ni pagkakataon a mapadekop na i Hisus.

I Pangapun De Paskuwa

(Mt. 26:17-25; Lu. 22:7-14, 21-23; Hn. 13:21-30)

¹² Nano ay dinumatong di i tagibu a adow ni Tinapay a an Te Pahelab ta inon pala i depat a adow a paghandug ni topa ide a pigpanganin para de Paskuwa. Ay tinanto ni mag-aadel ide i Hisus, “Deno i buot yu a gehande kami para dikamo ni pangapun a Paskuwa?” ¹³ Dingan dinodul na i aduwa de mag-aadel na ide a tinutugunan na ide a magioyo, “Kumang kamo de Herusalem ta te nattagbu kamo a isin a lalaki a getabu ta diya kamo umabut ¹⁴ misan deno nesilong a beloy. Ta tantoin yu de te adi ninon a beloy a, ‘Pesabi ni Magtutodu mi a ti deno a kuwarta nappatud a eya pati mag-aadel na ide ay námangan ni pangapun a Paskuwa?’ ¹⁵ Ta totudu na dikamo i isin a hanga a kuwarta de

ditas a te nappahande a gegemit yu ta duman kamo maghande para dikitam.” ¹⁶ Dingan kinumang ngani de Herusalem i aduwa a magaadela na ta kinta de ngani i magi sinabi dide ni Hisus ta naghande ide ni pangapun a Paskuwa.

¹⁷ Nun abi di ay dinumatong i Hisus pati sangpuwu pati aduwa. ¹⁸ Dingan nun ide ay gepangan di ay nagsurut i Hisus, “Talage ay pesabi ko dikamo a padekop ok ni isin dikamo a kasaló ko.” ¹⁹ Nano ay nalungkut ide ta i belang isin dide ay nagtanta diya, “Ako man Panginoon?” ²⁰ Misan ay tinumubeg eya, “Isin dikamo a kasabey ko a gedolo ni tinapay de mangkok na ay eya ngani i gepadekop deko.” ²¹ Ta ako a Pineta nun Makedepat a napa ni agta ay nelibun a magi sinabi ni kasulatan misan ay gepakatakut i násapit de agta a gepadekop deko ta piyon pa ngani tebe a an di eya pinanganak.”

I Pangapun Ni Panginoon

(Mt. 26:26-30; Lu. 22:15-20; 1 Kor. 11:23-25)

²² Ta nun ide ay gepangan di ay nangamit i Hisus ni tinapay ta nagpasalamat de Makedepat dingan pinisangpisang na a binuluboy na de mag-aadel na ide ta sinabi na, “Amitin yu a panganin ta lawes ko yo.” ²³ Dingan inamit na pala un pig-inoman ni tayug a malanis ta pagkapagpasalamat na de Makedepat ay binoy na dide ta inuminom ide a pesan. ²⁴ Dingan sinabi ni Hisus, “I oyo a tayug a malanis ay gepamatud de bowon a pagpakikasungdu ni Makedepat a te katibeyen a i sagu ko a nobusbus para de makmuk.” ²⁵ Talage ay pesabi ko dikamo

a anak di neinom a liwet ni tayug a malanis hanggen ang ko kasabey i pesan a gepanulusun, a neinom de kataanan ni Makedepat.”²⁶ Ta pagkakanta de ni isin a pagpodi ay kinumang ide de Kalasan a Olibo.

Pehola Ni Hisus A Pengeyen Eya Ni Pedro
(Mt. 26:31-35; Lu. 22:31-34; Hn. 13:36-38)

²⁷ Pagdetong de ay sinabi dide ni Hisus, “Ay wawalat ok yu a pesan a magi pesabi ni Makedepat de kasulatan, ‘Bobuno ko i mag-aalage ni topa ide ta nákalat i topa ide.’”²⁸ Misan ay pagkatapos a pakeedup ok a liwet ay naona ok dikamo de Galilea.”²⁹ Dingan sinabi ni Pedro diya, “Misan walatin kamo ni pesan ay ang ko ikamo wawalat.”³⁰ Ay tinubeg eya ni Hisus, “Talage ay pesabi ko dikaw a ni abi pala a oyo ay dingan ngona nátaráok i manok ni pakáduwa ay pengeyen ok mo ni tiluwon a sila.”³¹ Misan ay maksa a sinabi ni Pedro, “Misan malibun ok a kakoloy yu ay ang ko ikamo pengeyen.” Maginon pala i sinabi ni pesan a mag-aadel.

Gepanalangin I Hisus De Getsemani
(Mt. 26:36-46; Lu. 22:39-46)

³² Nano ay kinumang ide Hisus de isin a lugel a te ngalan a Getsemani ta sinabi na dide, “Magilinepa kamo ngona dio ta nanalangin ok de kadepit pa duman.”³³ Misan ay inikag na ide Pedro, Santiago pati Huwen ta te gepo a gehedep i innawa na a pepamaloggpologen.³⁴ Dingan sinabi na dide, “Nano ay nagkolungkut ok a masakut a magi nelibun ok. Mag-ilat kamo dio a makipagpoyet deko.”³⁵ Ta pagkalayu na

dide ni untik ay linumuhud a nanalangin a be nappatud ay wet di nádetong diya i odes ni paghedep na. ³⁶ Sinabi na de pagpanalangin na, “Ama ko, nappatud yu a yeyedi i misan ano kanya layuin yu tebe deko i tetiis ko a oyo misan ay wet nangyeyedi i kabuotan ko ta i kabuotan yu la.” ³⁷ Ay inumampulang i Hisus de mag-aadel na ide a tiluwon a kapulupede kanya sinabi na de Pedro, “Napede ka man Simon? Ang ka mangani nakapepoyet misan isin la a odes?” ³⁸ Kanya makipagpoyet kamo a magpanalangin tangani wet kamo notukso ta i kaleduwa ni agta ay nappahande a geabut de Makedepat misan ay i lawes ay mahena. ³⁹ Dingan liwet eya ay linumayu a nanalangin ta i den na a peaged i pesabi na pala. ⁴⁰ Nano ay nun inumampulang eya a liwet dide ay dinatongan na ide a kapulupede pa ta ide ay petungka di a masakut pati an de katinggesan i totubeg de diya. ⁴¹ Ta de katiluwon di a pag-ampulang na dide ay sinabi na, “Napede kamo pa man a gepaimloy? Sukul di non ta dinumatong di i odes a ako a Pineta nun Makedepat a napa ni agta ay padekop di de makikkakasalanan ide. ⁴² Kanya umuddi kamo di ta magtul di ta wiyo di i agta a gepadekop deko.”

Padekop I Hisus

(Mt. 26:47-56; Lu. 22:47-53; Hn. 18:3-12)

⁴³ Nun gesurut pa i Hisus ay dinumatong di i Hodes a isin de sangpuwu pati aduwa a te kakoloy ni makmuk a manga agta a te manga adde ni utak pati panopras. Ta ide ay inumapo

de ponu ide ni maghahandug ide, de magtutodu ide ni Hudyo pati de pinakamatande ide. ⁴⁴ Misan nun am pa ide gedetong duman ay binoy ni Hodes i magioyo a tande, "I angutan ko ay eya ngani i pelawag tam ta dekopin yu a tambing a ikagin misan ay wet pakabbutan." ⁴⁵ Pagdetong ngani ni Hodes ay linumane dila a tambing de Hisus ta sinabi na, "Magtutodu." Ta inangutan na. ⁴⁶ Dingan linanean i Hisus ni kaagtaan ide ta dinakop de. ⁴⁷ Misan ay i isin a kakoloy ide ni Hisus ay nangugnus ni utak ta tinigbes na i isin a katabeng ni pinakaponu a maghahandug ta nasapsap i talinga na. ⁴⁸ Dingan sinabi ni Hisus de kaagtaan ide, "Anok tulisan. Bekot ta nagidinio kamo a te manga utak pati panopras a nanakop deko?" ⁴⁹ Ta adow adow ay nagtodu ok de beloy a pighandogen de Makedepat a anak yu pan dinakop. Misan ay nangyedi i pesan a oyo tangani nammatud i pesabi ni kasulatan." ⁵⁰ Pagkasabi na ninon ay nagiginikan i mag-aadel na ide ta winalat de eya a lallan.

⁵¹ Nano ay te inumabut diya a isin a ulittaw a an te bedu de lawes na ti an natingosan ni demit a malapsay. Ta binolan de eya ⁵² misan ay nawalat na un demit na a ginumikan dila a óbe.

I Hisus Ay Gesagkad De Pinakaponu A Maghahandug

(Mt. 26:57-58; Lu. 22:54-55; Hn. 18:12-13, 15-16, 18, 24)

⁵³ Nano ay inikag de i Hisus de beloy ni pinakaponu a maghahandug ta duman natipun

i pesan a ponu ni maghahandug ide, pinakamatande ide pati magtutodu ide ni Hudyo. ⁵⁴ I Pedro pan ay inumabut de Hisus misan alayu la i pag-etan. Sinumilong pala eya de bekoran ni beloy nun pinakaponu a maghahandug ta linumipa de alane ni magbebentay ide a nanangdeng.

I Hisus Ay Gesagkad De Kapolongan

(Mt. 26:59-68; Lu. 22:66-71; Hn. 18:19-23)

⁵⁵ Nano ay i ponu ide ni maghahandug ide pati pesan a kapolongan a pinakamatande ay naglawag ide ni agta a gesumbong tungkul de Hisus tangani mapabuno de eya. Talage a an ide te pekita a pagsumbong a te kabuluhan para dide. ⁵⁶ Misan makmuk di i gesumbong ni kabutelan tungkul de Hisus ay an nagkaeisin i pagsumbong de. ⁵⁷ Nano ay de inapóan ay te duman pala a kakmukan a inumuddi a nagsumbong ni magioyo, ⁵⁸ “Inikna mi a sinabi ni oyo a agta a sesede na kon i oyo a beloy a pighandogen de Makedepat a yinadi ni agta. Ta yeyedi na pan la de tiluwon a adow i an yedi ni agta.” ⁵⁹ Misan ay am pa nagkaeisin inon a pagsumbong de. ⁶⁰ Dingan inumuddi i pinakaponu a maghahandug de kasagkaden ni kapolongan ta tinanto na i Hisus, “Ang ka man te natotubeg de pagsumbong a inon dikaw?” ⁶¹ Misan ay an dila geyamyam i Hisus a unabis kanya eya ay tinanto a liwet ni pinakaponu a maghahandug a magioyo, “Sabiin mo dikami ti ikaw ngani i Anak nun Makedepat a i Kristo a Pinangako na?” ⁶² Tinumubeg i Hisus, “Ako ngani ta kekita ok yu a Pineta nun Makedepat a

napa ni agta a nelipa de awenan ni Makedepat a Makapangyedihan ta nádetong ok a nappa de kunom de longaw na.” ⁶³ Nano ay ginise ni pinakaponu a maghahandug i sadile na a bedu a tande a malot diya i sinabi ni Hisus ta sinabi na, “An tam di kaelangan i pagsumbong ni kakmukan ⁶⁴ ta ikamo di a pesan i inumikna a eya ay an te gelang de Makedepat. Kanya nano ay ano i peesip yu tungkul diya?” Ay tinumubeg ide, “Ay depat eya a bunoin.” ⁶⁵ Dingan te gepo a pebugen eya ni kakmukan ta tinaklopan de i mata na a pesulusuntuk ta sinabi de diya, “Hale di, holaan mo ti ino i gesuntuk dikaw?” Ta eya ay petulutampal pala ni magbebentay ide.

Pepangeyen Ni Pedro I Hisus

(Mt. 26:69-75; Lu. 22:56-62; Hn. 18:15-18, 25-27)

⁶⁶ Nano ay i Pedro pan ay duman pangani nunde ditow a bekoran dingan linumane diya i isin a mahuna a katabeng ni pinakaponu a maghahandug. ⁶⁷ Ta nun kinta eya ni mahuna a gepanangdeng nunde apoy ay pinagelawag na a piyon ta sinabi na de Pedro, “Kasta kakoloy ka pala ni Hisus a iwina a tage Nasarit a sakup ni Galilea?” ⁶⁸ Misan ay nangeyen i Pedro ta sinabi na, “Ang ko eya peabuyenan pati ang ko katinggesan i pesabi mo.” Ta dingan eya ay kinumang dingani nunde pintohan ni bekod ta tinumaráok pan i manok. ⁶⁹ Misan ay kinta pan di eya ni isin pa a katabeng a mahuna duman ta sinabi na de manga lalaki duman; “I oyo a lalaki ay isin de kakoloy ide ni Hisus.” ⁷⁰ Misan ay liwet

a nangeyen i Pedro. Nun mulumaloy di ay sinabi pan de Pedro ni kauluuddi ide duman a “Talage a kasta isin ka pala ngani de kakoloy de ta tage Galilea ka pala.” ⁷¹ Dingan sinumumpa di i Pedro ta sinabi na, “Talage a misan malibun ok ay ang ko peabuyenan i agta a iwina a pesabi yu.” ⁷² Dingan tambing a tinumaráok a liwet i manok kanya naisepan ni Pedro i sinabi diya ni Hisus a, “Dingan pa nátaráok i manok ni pakáduwa ay pengeyen ok mo ni pakatiluwon a sila.” Ta dingan nun naisepan na inon ay nagtangos a masakut.

15

I Hisus De Kasagkaden Ni Pilato

(Mt. 27:1-2, 11-14; Lu. 23:1-5; Hn. 18:28-38)

¹ Nun kinábiabian di ay nasurutsurotan i ponu ide ni maghahandug ide, pinakamatande ide, magtutodu ide ni Hudyo pati kakmukan pa a kaagtaan de kapolongan ta pinagepus de i Hisus a inikag de Gobernador a Pilato. ² Ta eya ay tinanto ni Pilato, “Ikaw man i Hari ni Hudyo ide?” Dingan tinumubeg i Hisus, “Ikamo di i gesabi.” ³ Misan pan ay i ponu ide ni maghahandug ide ay pesumbong de i Hisus ni tulutiano. ⁴ Kanya liwet a tinanto ni Pilato i Hisus, “Bekot ta ang ka getubeg dide? Ta peikna mo pan i makmuk a pagsumbong de a malot a tungkul dikaw.” ⁵ Misan ay an di tinumubeg i Hisus a unabis kanya nagtaka a masakut i Pilato.

Pehatolan I Hisus Ni Kalebunan

(Mt. 27:15-26; Lu. 23:13-25; Hn. 18:39-19:16)

⁶ Nano ay be kaadowen ni Paskuwa ay te ugeli un gobernador a gepabulwag ni isin a nabbilanggo a nappaayun de buot ni kaagtaan ide. ⁷ Nun nanon pan ay te isin a nabbilanggo a migbuno a te ngalan a Barabás a kakoloy ni manga linumaben ide de sundelo ide ni gobernador. ⁸ Kanya nagilinane i kaagtaan de Pilato ta inaged de diya a magpabulwag di ni isin a nabbilanggo a nappaayun de ugeli na. ⁹ Dingan tinanto na ide, “Buot yu man a pabulwagen ko dikamo i Hari ni Hudyo ide?” ¹⁰ Ta katinggesan pan ni Pilato a nagkasinna la i ponu ide ni maghahandug ide dehil de pagbuot ni kaagtaan de Hisus kanya inikag de i Hisus diya. ¹¹ Misan ay i kaagtaan ay pinagsabian ni ponu ide ni maghahandug ide a i sabiin de ay i Barabás di i pabulwagen na. ¹² Kanya tinanto ide ni Pilato, “Be maginon ay ano man i yeyedi ko de agta a oyo a pengalanan yu a Hari ni Hudyo ide?” ¹³ Misan ay nagiinolang i kaagtaan a magioyo, “Pakuin eya de padipa.” ¹⁴ Ta tinanto na ide, “Bekot ta ano man i yinadi na a kasalanan?” Misan ay namas pa a nagiinolang ide, “Pakuin eya de padipa.” ¹⁵ Nano dehil de buot ni Pilato a an magulo i kaagtaan ay pinabulway na i Barabás ta i Hisus pan ay pinalapdit na dingan binoy na dide tangani pakuin de de padipa.

*Pelibek Ni Sundelo Ide I Hisus
(Mt. 27:27-31; Hn. 19:2-3)*

¹⁶ Ta i Hisus ay inikag nun sundelo ide de bekoran ni beloy ni gobernador a te ngalan a Pretoryo ta dingan tinipun de i mangáyun de a pesan a

sundelo duman. ¹⁷ Dingan kinulapyawen de i Hisus ni mulumaderag a magi kulapyaw ni hari a panlibek. Pati nagyedi ide ni suklong a tinik a sinuklong de diya. ¹⁸ Ta binate de eya a panlibek a magioyo, “Maedup ka, Hari ni Hudyo ide.” ¹⁹ Ta eya ay binugebugen de dingan inamit de i tangbu a linapdit de de ulo na dingan linumuhud ide diya a pelibek de la. ²⁰ Nun pagkatapos ni paglibek de diya ay inubedan de ni kulapyaw a mulumaderag ta binaduan de ni sadile na a bedu ta binulwag de tangani pakuin de de padipa.

Pepaku I Hisus De Padipa

(Mt. 27:32-44; Lu. 23:26-43; Hn. 19:17-27)

²¹ De pagtotul de ay natagbu de i isin a lalaki a napasila duman a inumapo de buluberiyu ta i ngalan na ay i Simon a tage Sirene a ama nide Alehandro pati Ropu. Ta pinelit de a pinapassan diya un padipa ni Hisus. ²² Nano ay inikag de i Hisus de isin a lugel a te ngalan a Golgota a i kabuluhan na ay “Kaksan ni Ulo”. ²³ Ta dingan biniyen de i Hisus ni tayug a te kadugeng a bulong ni maapdis na de padipa misan ay an na ininom. ²⁴ Kanya pinaku de eya de padipa dingan nagsugel i sundelo ide a binulubinsa de belang isin dide un demit na. ²⁵ Nano ay nun pakuin de i Hisus ay manga siyam di ni abiabi. ²⁶ Ta nassolat de diditas ni ulo ni Hisus i pagsumbong diya a magioyo, “Hari ni Hudyo ide.” ²⁷ Ay pinakuan de pala i aduwa a tulisan a kasabe na de padipa, isin de awenan na, isin pala de awile na. ²⁸ De maginon ay matud a talage i sinabi ni kasulatan a eya ay pinakidugeng

de matud ide a te kasalanan. ²⁹ Ta i belang gesila ay gelibek diya a gepinagworog i ulo de ta sinabi de, “Aman la ikaw i nansesede ni beloy a pighandogen de Makedepat ta yeyedi mo a liwet de tiluwon la a adow? ³⁰ Kanya nano ay ligtasin mo i sadile mo ta lumusong ka di de padipa mo na.” ³¹ Maginon pala ay linibek eya ni manga ponu ide ni maghahandug ide pati magtutodu ide ni Hudyo ta sinabi de de sulusadile de, “Te kaya eya a nanligtas ni kakmukan ay am pan te kaya a nanleligtas ni sadile na. ³² Aman la eya i Kristo a Pinangako nun Makedepat a Hari ni Hudyo ide? Talage a be nolusung eya de padipa na de pekita mi ay nonulusun kami diya.” Ta linibek pala eya ni kasabe na ide a pinaku de padipa.

I Pagkalibun Ni Hisus

(Mt. 27:45-56; Lu. 23:44-49; Hn. 19:28-30)

³³ Nano ay dinumumos de pesan a putok nun manga udto di hanggen de apun a kadepit. ³⁴ Dingan nun apun a kadepit ay inumolang i Hisus ni malagdu a magioyo, “Eli, Eli, lama sabaktani,” a i buot na a sasabi ay, “Makedepat ko, Makedepat ko, ano ta pinabiyaan ok yu?” ³⁵ Ta nun inikna pan non ni tipide a kaulu-uddi duman ay sinabi de, “Patalikngan yu ta peolangan na i Elias.” ³⁶ Ta te ginumikan a isin dide ta nangamit ni lumut a binasá na ni tayug a maapsut a ginipot na de tangbu dingan pinasopsop na de Hisus. Ta sinabi na, “Ilatin tam ngona ti nádetong i Elias tangani eya ay lusongin na de padipa.” ³⁷ Dingan inumolang i

Hisus ni malagdu ta napugtusan di. ³⁸ Ta dingan nagisi un age a mokpal a sagbong a nasampay de beloy a pighandogen de Makedepat gepo de ditas hanggen de sidong. ³⁹ Kanya i geuddi de alane ni padipa a kapitan ni sundelo ide, nun kinta na i pagkalibun ni Hisus ay sinabi na, “Talage ngani a i agta a oyo ay Anak nun Makedepat.”

⁴⁰ Te duman pala a mahunain a napasayed gepo de alayu. I tipide dide ay i Maria Magdalena, Salome, pati Maria a ina nide Hose pati Santiago a an matande. ⁴¹ Ta i mahunain a oyo ay sinumut di ide de Hisus a tinumabeng pala diya nun duman pa i Hisus de Galilea. Te duman pala i kakmukan pa a makmuk a mahunain a kakoloy ni Hisus nun ide ay gesakat de Herusalem.

Pagtapor De Hisus

(Mt. 27:57-61; Lu. 23:50-56; Hn. 19:38-42)

⁴² Nano inon a adow ay adow a paghande ta de kinábiabian di ay adow ni paimloy kanya nun mulumadumos di ⁴³ ay dinumatong i Hose a tage Arimatea de Pilato ta inaged na a te matibong a innawa i bengkay ni Hisus. I Hose a pinakamatande ni Hudyo ay pegelang ni mangáyun na a pinakamatande. Ta geilat pala eya ni panahon a te kapangyedihan i Makedepat de innawa ni agta ide. ⁴⁴ Misan pan ay nagtaka i Pilato nun inikna na a nalibun di i Hisus kanya pinaolangan na i kapitan ni sundelo ide ta tinanto na ti matud ngani a nalibun di eya. ⁴⁵ Nun matinggesan na de sinabi ni kapitan a nalibun dingani i Hisus ay pinabiyaan na a aamit ni Hose i bengkay na. ⁴⁶ Dingan nanggetang

i Hose ni age a matebe ta nun malusong na i bengkay ni Hisus nunde padipa ay tiningos na de age a inon dingan pinuoy na de gob a táporan a yinadi de denpa. Ta pagkatapos ay pinabulidbulid na un beto a hanga a inabet na de gob. ⁴⁷ Misan ay kinta ni Maria Magdalena pati Maria a ina ni Hose un gob a pinamuoyen de Hisus.

16

Pepakaedup A Liwet I Hisus

(Mt. 28:1-8; Lu. 24:1-12; Hn. 20:1-10)

¹ Nano ay pagkatakig di ni adow ni paimloy ay ide Maria Magdalena, Salome, pati Maria a ina ni Santiago ay nanggetang ide ni mabengo a popunas de tebe de bengkay ni Hisus. ² Ta nun Simbe a abiabi a masakut a getanga di i adow ay dinumuman ide de táporan. ³ Ta nun ide ay getotul pan de bektas ay sinabi de, “Ino man i pepapagbulidbulid tam nun beto a abet nun táporan?” ⁴ Misan ay pagkasayed de di nun táporan ay un beto a hanga a abet na ay nabulidbulid di. ⁵ Ta pagsilong de nunde gob ay kinta de duman i isin a lalaki a an matande a gelipa de awenan a kadepit a nappabedu ni malapsay a anduwon ta nagkatakut i mahunain ide. ⁶ Misan ay sinabi ni lalaki dide, “Wet kamo matakut ta katinggesan ko a pelawag yu i Hisus a tage Nasarit a pinaku de padipa. Misan an di eya kadio ta pinakaedup di a liwet ta wina i pinamuoyen dila diya. ⁷ Kanya tumotul kamo a sabiin yu de mag-aadel na ide a namas de

Pedro a 'I Hisus ay naona di dikamo de Galilea ta kekita yu eya duman a magi sinabi na dikamo.' "

⁸ Kanya binumulwag ngani i mahunain ide de táporan a gegikan ta nagkelito i esip de a gepinagkinkin pati an ide nakapagsabi ni ano man misan dino de sinlan de ta nagkatakut ide.

I Hisus Ay Gepakita De Maria Magdalena
(Mt. 28:9-10; Hn. 20:11-18)

⁹ Nano ay nun pinakaedup di a liwet i Hisus a abiabi a maderam ni simbe ay nagpakita eya a tagibu de Maria Magdalena a pinalayuan na ni pito a libong de lawes na. ¹⁰ Ta eya ay kinumang de mag-aadel ide ni Hisus a bebereta na i kinta na ta nun nanon ay nagkolungkut ide a masakut a gepinagtangos. ¹¹ Misan ay nun binareta dide ni Maria a pinakaedup di i Hisus ta kinta na ay an ide nanulusun.

I Hisus Ay Gepakita De Mag-aadel Na Ide
(Lu. 24:13-35)

¹² Ta pagkatapos ninon ay nagpakita pala i Hisus de aduwa a mag-aadel na de pagtotul de a paagow de buluberiyu. ¹³ Ta ide ay inumampulang de mangáyun de ta binareta de i kinta de misan ay am pala ide nanulusun.

¹⁴ Ta dingan eya ay nagpakita de sangpuwu pati isin nun ide ay gepinagpangan. Ta sinosol na ide dehil de an ide gepanulusun diya pati dehil de maksa a innawa de ta an ide nagpanulusun de nakákita ide diya a pagkaedup na a liwet.

Pedodul Ni Hisus I Mag-aadel Na Ide
(Mt. 28:16-20; Lu. 24:36-49; Hn. 20:19-23; Yedi 1:6-8)

¹⁵ Dingan sinabi na dide, “Kumang kamo de pesan a lugel a magsabi ni piyon a bereta de pesan a kaagtaan. ¹⁶ Ta i misan ino a nonulusun pati lelinod ay nalligtas misan ay i an gepanulusun ay podusahan ngani. ¹⁷ Ta i misan ino a gepanulusun deko ay te kakoloy a tande dehil de makapangyedihan a ngalan ko. Ta ide ay nakapepalayu ni libong ide pati ide ay gesurut ni surut a an de katinggesan. ¹⁸ Pati misan ide ay makabbol ni bebek o makainom ni lasun ay an ide te kahedepan. Pati nepiyon i te manga orom ide be tatapá de ni kumot de.”

I Hisus Ay Gesalakat De Langot

(Lu. 24:50-53; Yedi 1:9-11)

¹⁹ Nano ay pagkatapos a nagsabi dide i Panginoon a Hisus ay pinaditas eya de langot ta duman linumipa de awenan ni Makedepat. ²⁰ Ta i mag-aadel na ide ay kinumang a nagsabi ni piyon a bereta de pesan a lugel. Ta ide ay tinabengan pan ni Panginoon ta pinamatoden na i surut a pesabi de de padean ni manga tande a gepakataka a pinayedi na dide. Iwina i matud.

lxxx

**I bowon a pagpakikasungdu
Agta, Umiray Dumaget: I bowon a pagpakikasungdu
(New Testament)**

copyright © 1977 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Agta, Umiray Dumaget)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

d7b3724b-8b87-5dc5-a8e3-77147f877e18